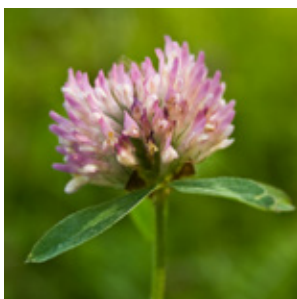
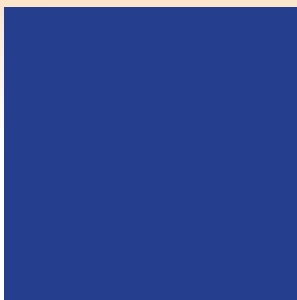

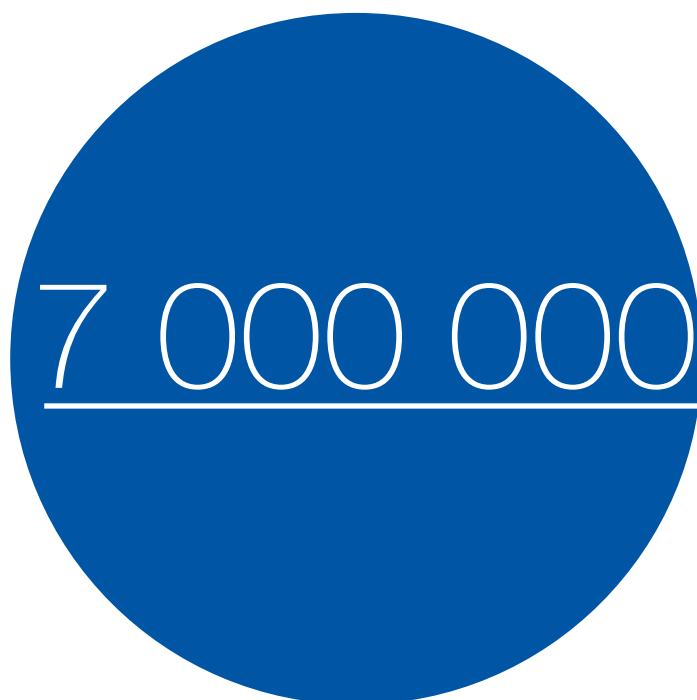

coop

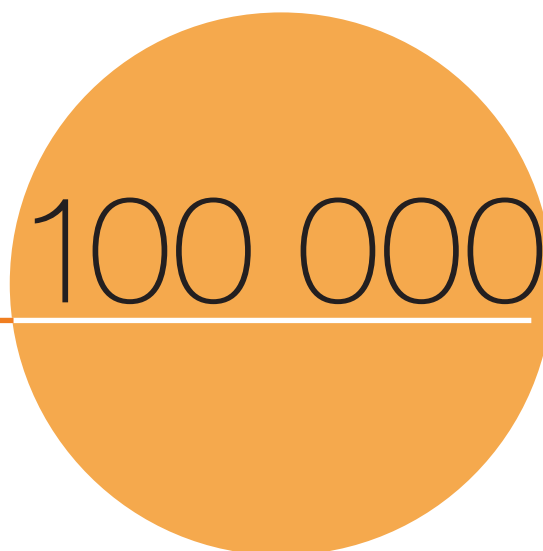

PELLERVO-SEURA VUOSIESITE 2017

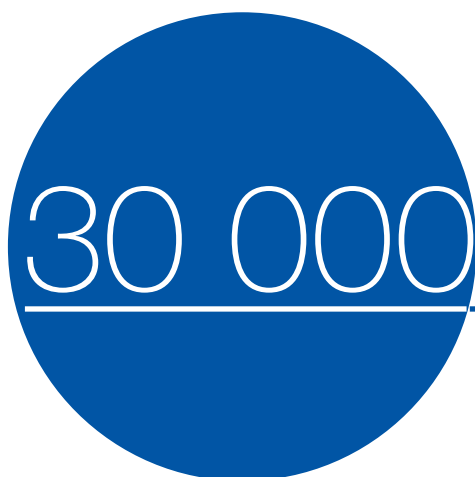
Osuustoimintayritykset Suomessa

Jäsenten ja osakkaiden määrä n.

Henkilöstö n.

Liikevaihto milj. euroa n.

Pellervon johto pääministeri Juha Sipilän seurassa Pellervon Päivässä 2016.

Pellervo-Seura ry

Pellervo on osuustoiminnallisten yhteisöjen valtakunnallinen palvelu-, yhteistoiminta- ja etujärjestö. Sen tarkoituksena on osuustoiminnan arvojen ja periaatteiden esiintuominen ja jäsenyhteisöjen toimintaedellytysten parantaminen. Pellervo edistää osuustoimintamallin tunnettua, uusien osuuskuntien perustamista ja osuustoimintayritysten kehittämistä.

Pellervo on Kansainvälisen Osuustoimintaliiton ICA:n jäsen. ICA edustaa noin 800 miljoonaa osuuskunnan jäsentä eri puolilla maailmaa.

Pellervon jäsenet 1.1.2017

- 142 osuuspankkia ja POP Pankkiliitto osk
- 20 LähiTapiola-vakuutusyhtiötä
- 19 osuusmeijeriä ja Valio Oy
- 23 maaseutukeskusta ja maamies- ja kotitalousseuraa
- 13 yhteistoimintakerhoa ja ammatillista oppilaitosta
- 9 puhelin- ja laajakaistaosuuskuntaa
- 5 osuuskauppaa ja SOK
- 4 saha-, kone- ja myllyosuuskuntaa
- 4 lihantuottajien osuuskuntaa
- 4 sähköosuuskuntaa
 - Metsäliitto Osuuskunta
 - Munakunta
 - Faba osk
 - Osuuskunta MS Tuottajapalvelut
 - Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.
 - Finlands Svenska Andelsförbund r.f. (jonka oma jäsenmäärä on 30)
 - Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ry (jonka oma jäsenmäärä on 49)
 - Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry (edustaa 130 vesiosuuskuntaa)
 - Oulaisten vesiosuuskunta
 - Kannuksen vesiosuuskunta
 - Pyhäselän Oma osuuskunta
 - Joroisten Oma osuuskunta
 - Suomalainen Energiaosuuskunta SEO

Suomalainen osuustoiminta

Suomalainen osuustoiminta on uusiutuvaa ja monimuotoista. Osuustoiminta kiinnostaa uusia yrittäjiä. Viime vuonna aloitti 214 uutta osuuskuntaa. Perustamisvauhti on ollut tätä luokkaa jo useamman vuoden ajan. Merkille pantavaa on uusien osuuskuntien laaja toimialakirjo.

Kaikkiaan maassamme on noin 4700 osuuskuntaa. Lisäksi on keskinäisiä vakuutusyhtiöitä. Suomalaisen osuuskuntien jäsenyyksien ja osakkuuksien määrä on noin 7 miljoonaa ja liikevaihto on noin 30 miljardia euroa vuodessa. Osuustoimintayritykset työllistävät noin 100 000 ihmistä.

Osuustoiminnallisuus on vahvaa muun muassa pankkisektorilla, vähittäiskaupassa ja vakuutustoiminnassa. Tuottajien hallitsemat osuuskunnat kattavat isoa osaa maamme maidon- ja lihanjalostuksesta. Osuustoiminnallisten yritysten osuus on suuri myös kotieläinjalostuksessa, kananmunien markkinoinnissa ja metsäsektorilla. Osuuskunnista on tullut nykyaikainen tapa organisoida erilaisten yrittäjien yhteistoimintaa. Maassamme toimii useita kauppiaosuuskuntia ja osuuskuntamuotoon organisoituja yrittäjien verkostoja. Nykyaikainen tiimiyrityisyys on todettu käteväksi tavaksi rakentaa osuuskunnan muotoon. Tämä on tuttua myös eri oppilaitoksissa.

Osuustoiminta on kansainvälinen ilmiö. Sitä harjoitetaan ympäri maailmaa. Kansainvälisen osuustoimintaliitto ICA:n mukaan osuuskunnat työllistävät maailmanlaajuisesti yli 250 miljoonaa ihmistä. 300 suurimman osuustoimintayrityksen yhteinen liikevaihto ylittää 2 300 miljardia Yhdysvaltain dollaria.

Co-operative
enterprises build
a better world

Osuustoiminta eheytyy ja kehittyy

Pellervo-Seuran järjestötoiminta on kehittynyt hyvin myönteisesti viimeisten vuosien aikana. Tämä on näkynyt muun muassa jäsenistössä. Vuonna 2016 uusia jäseniä liittyi seitsemän.

Lisäksi vuonna 2013 Pellervoon liittyneen Suomen Vesi- huolto-osuuskunnat ry:n kautta järjestöllämme on yhteys noin 1400 Suomessa toimivaan vesiosuuskuntaan.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) paluu Pellervon jäseneksi oli ehdottomasti vuoden suurin uutinen järjestölle. Yhteistyö SOK:n, kuin myös OP osuuskunnan ja Osuuskunta Tradekan kanssa on ollut hyvää ja tuloksekasta jo Osuustoiminnan Neuvottelukunnan puitteissa.

SOK:n päätös liittyä suoraan Pellervon jäseneksi kertoo selvästi siitä, että niitä syitä, jotka johtivat suurten kulutta-

jaosuuskuntien keskusjärjestöjen eroon Pellervosta vuonna 1991, ei enää pidetty relevantteina. SOK:n liittymisen vanavedessä myös entistä useammat suuret maakunnalliset osuuskaupat ovat liittyneet Pellervon jäseniksi.

Pellervon jäsenmäärän vahvistuminen merkitsee suurta, positiivista haastetta. Järjestön tuottamien palvelujen tarve kasvaa ja monipuolistuu, koulutustarjonnan piiriin tulee runsaasti uutta potentiaalia ja ennen muuta osuustoiminnan edunvalvontaan tulee suuremmat harti- at. Jäsenmaksutuottojen kasvun ansiosta näihin haasteisiin on myös mahdollista entistä paremmin vastata.

Opetuksen ja tutkimuksen saralla on myös menty vahvasti eteenpäin. Yhteydet oppilaitoksiin, opettajiin ja tutkijoihin ovat jatkuvasti lisääntyneet ja kiinteytyneet. Osuustoimintaa monipuolisesti käsittelevien väitöskirjojen määrä on kasvanut lupaavasti: niitä valmistuu keskimäärin kaksi vuodessa.

Myönteisesti on pantava merkkeille osuuskuntien aktiivisuus yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tukemisessa. Kärjessä tässä on OP Ryhmä, joka päätti lahjoittaa yliopistojen rahankeräyskampanjaan peräti 6,3 miljoonaa euroa. Mikkelin yliopistokeskukseen perustetaan kaksi uutta osuustoimintaa ja yrittäjyyteen liittyvää professuuria Etelä-Savon Osuuspankin ja Osuuskauppa Suur-Savon yli 300.000 euron lahjoitusten siivittämänä.

On hyvä havaita, että Osuustoiminnan neuvottelukunnan rahoituksen turvin Lappeenrannan yliopistoon perustettu osuustoiminnan professuuri – maailman ensimmäinen osuustoimintajohtamisen professuuri – saa jatkoa osuuskuntien lahjoitusvarojen turvin. Tämä työ- sarka on keskeisessä roolissa neuvottelukunnan toiminnassa jatkossakin.

Näissä myönteisissä merkeissä on hyvä viedä läpi Suomen itsenäisyyden juhluvuosi. Osuuskunnilla on ollut kansainvälisesti katsoen poikkeuksellisen suuri rooli suomalaisen yhteisvastuuta korostavan talousmallin muo- toutumisessa ja yhteiskunnallisen vakauden luomisessa. Maailman levottomuuden lisääntyessä osuustoiminnalle on tässäkin mielessä entistä painavammat perusteet.

Kiitän lämpimästi valtuuskunnan puheenjohtaja, maanviljelysneuvos Timo Komulaista ja hallituksen jäsen, ekonomi Jan Lähdetä pitkästä ja ansiokkaasta työstä osuustoiminnan edistämiseksi heidän jättäessään luottamustoimensa Pellervon hallinnossa.

Martti Asunta

Pellervo-Seura ry:n hallituksen puheenjohtaja

Uudistuva osuustoiminta

Pellervon Soihtu-järjestökampanjan ajatuksena oli tiivistää Pellervon jäsensuhteita ja tunnustella mahdollisuuksia uusiin jäsenyyksiin. Vuoden 2016 painopisteessä oli suhteiden syventäminen S-ryhmän kanssa. Osuustoiminnan eheytymiskehitys saavutti merkittäviä askeleita, kun Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK liittyi neljännesvuosisadan erossa olon jälkeen Pellervon jäseneksi. Vuoden aikana järjestöön liittyivät myös Satakunnan Osuuskauppa ja Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa. Muilta aloilta viime vuonna liittyneitä jäseniä ovat tietoliikenneyritys Osuuskunta Keskikaista, Osuuskunta MS Tuottajapalvelut, Raahen Seudun Osuuspankki ja Keski-Pohjanmaan Osuuspankki. Pellervo-Seura ry toimii yhteistyöfoorumina valtaosalle suomalaista osuustoimintaa eri toimialoilta. Järjestökampanja jatkuu vuonna 2017.

Yhteistyöfoorumeita

Vuoden 2016 merkkitapahtuma oli pääministeri Juha Sipilän puhe Pellervon Päivässä 2016. Hän totesi, että osuustoiminta on maailman megatrendi ja antoi vahvan tuen osuustoimintamallille eri muodoissaan oppilaitososuuskunnista suuryrityksiin. Hän kehotti erityisesti kiinnittämään huomiota osuustoiminnan mahdollisuuksiin sote-palveluiden järjestämisessä.

Maan hallituksen julkistettua sosiaali- ja terveysalan palvelurakennemuutoksen pääkohdat ja pääministerin pidettyä kannustavan puheen Pellervon Päivässä, osuustoiminnan piirissä ryhdyttiin pohtimaan sitä, miten osuustoimintamalli toimii jo nyt ja voisi toimia yhä laajemmin sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajana myös uusimuotoisille maakuntahallinnoille. Tässä hengessä Pellervo oli järjestämässä kahta seminaaria, jossa kysymystä käsiteltiin kotimaisten ja ulkomaisten kokemusten pohjalta. Kumppanien kanssa järjestetyt seminaarit olivat Helsingissä 15. elokuuta ja 25. marraskuuta. Pellervo totesi marraskuussa sote-lausunnossaan sosiaali- ja terveysministeriölle myönteisyytensä siitä, että sote-palvelutuotannossa palveluntuottajana voi olla myös osuuskunta.

Pellervon vuosikokouksen yhteydessä pidetyn Pellervon Päivän 2016 teemana oli ”Uudistuva osuustoiminta – tiedolla, taidolla ja intohimolla”. Teemaa käsiteltiin merkittävän asiantuntijajoukon avulla. Maanviljelysneuvos Timo Komulainen tarkasteli kokemuksiaan erityisesti osuustoiminnallisessa liiateollisuudessa investointien, taloudenpidon, perustehtävän tunnistamisen ja omistajahallinnon näkökulmasta. Vuorineuvos Kari Jordan käsiteli tahtoa ja taitoa uudistaa yritystoiminnassa ja kiinnitti huomiota osuustoimintayritysten päätöksentekokykyyn.

PTT:n uusi toimitusjohtaja Iiro Jussila käsitteli inno-

Pääministeri Juha Sipilä katsoi, että osuustoiminta on aikamme megatrendi.

Valtuuskunnan puheenjohtaja Timo Komulainen ja hallituksen puheenjohtaja Martti Asunta pääministeri Juha Sipilää saattamassa.

vaatioiden ja yritystoiminnan suhdetta ja totesi, että innovaatiot eivät synny käskystä vaan ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta. PTT:n tutkimusjohtaja Signe Jauhiainen kertoi talouskriisien varjostavan edelleen euroaluetta, johon lääkkeenä ovat rohkeat uudistukset. Professori Pekka Sutela avasi näkymiä Venäjän kehitykseen ja totesi kasvun edelleen kangertelevan. Copa-Cogecan pääsihteeri Pekka Pesonen tarkasteli kansainvälisten kauppasopimusten etenemistä. Aamupäivän esityksissä KTT Saira Rosas käsitteli väitöskirjansa tuloksia otsikolla ”Osakeyhtiön ostolla kilpailuetua osuuskunnalle”. KTT Heidi Forsström-Tuominen valotti väitöskirjansa tuloksia otsikolla ”Yhteisöllisyys yrittäjätiimeissä”. Tohtoriopiskelija, KTM Antti Talonen käsitteli osuustoimintaa joukkoistamisen välineenä. Paikalla oli 330 osallistujaa.

Pellervon valtuuskunta piti kaksi kokousta. Helmikuun kokouksessa alustajana oli Kilpailu- ja kuluttajaviraston tutkimusjohtaja Martti Virtanen otsikolla ”Osuustoiminta markkinataloudessa – järjestyspoliittisia periaatteita.” Puheenjohtaja Timo Komulainen muistutti osuustoimintayritysten laajasta yhteiskuntavastuusta. Hän pyysi maan päättäjiä ja viranomaisia huomioimaan, että Suomessa on paljon yrityksiä, joiden tehtävänä on voiton maksimoinnin sijaan keskittyä asiakasedun tuottamiseen.

Valtuuskunnan joulukuun kokous käynnisti Pellervon strategiatyön ja asetti valmistelevan työryhmän. Valtuuskunta hyväksyi myös seuraavan vuoden toimintalinjat ja osuustoimintayritysten palkkiosuosituksen. Uudeksi valtuuskunnan puheenjohtajaksi valittiin kauppaneuvos Seppo Rytivaara ja varapuheenjohtajaksi maatalousyrittäjä Ilkka Uusitalo.

Pellervon hallitus piti neljä kokousta. Kahden kokouksen yhteydessä oli alueseminaari. Vuoden ensimmäinen kokous oli Oulussa 9. helmikuuta. Isäntänä ja samassa pidetyn Pellervon Pohjois-Pohjanmaan seminaarin järjestelyiden yhteistyökumppanina Oulussa oli Lähtipio-la Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja sen toimitus-

Professori Pekka Sutela avasi Venäjän kehitystä.

Uutta tietoa osuustoiminnasta toivat Saira Rosas, Antti Talonen ja Heidi Forsström-Tuominen.

johtaja Veli Rajakangas. Seminaarissa otsikolla ”Osuuskunnat hyvinvoinnin luojina” olivat edustettuina keskinäisen vakuutustoiminnan rooli terveys- ja hyvinvointipalveluissa, biotalous, digitalisaatio, sähköosuustoiminta ja osuustoiminnallinen meijeriteollisuus. Kesäkokousta isännöi Raaseporin Osuuspankki Kemiönsaarella.

Hallituksen kolmas kokous oli syyskuussa Tampereella Pirkanmaan Osuuskaupan tiloissa. Yhteistyökumppanina oli Pirkanmaan Osuuskauppa ja sen toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakko. Iltapäivällä uudessa Sokos Hotel Tornissa järjestetty Pellervon Pirkanmaan seminaari toi paikalle noin 80 osuustoiminnan vaikuttajaa. Aiheena olivat osuuskauppatoiminta digitalisaation mukanaan tuomien syvien muutosten keskellä, sote-uudistuksen avaamat mahdollisuudet osuustoiminnalle sekä maataloustuottajien menestymähdollisuudet tiukassa markkinatilanteessa, jota luonnehtivat Venäjän kaupan ongelmat ja laskevat hinnat. Esillä oli myös ICT-yritysten verkottuminen osuuskuntamallilla.

Seminaareja ja kehittämishankkeita

Henkilöstöomisteisten osuuskuntien erityistuntajan Osuustoiminnan Kehittäjien kanssa yhteistyö on ollut

Stina Suominen, Petri Pitkänen, Juhani Ilmola ja Marjaana Saarikoski keskustelemassa Pellervon Päässä.

Cogecan puheenjohtaja, ruotsalainen Thomas Magnusson puhuu Pellervon valtuuskunnalle.

Pellervon Pirkanmaan seminaarin isäntänä toimi Pirkanmaan osuuskauppa ja sen toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakko.

voimallista. Erityisesti esillä olivat työosuuskuntien jäsenten työsuhte- ja työttömyysturva-asiat. Tähän liittyen OTK Päivi Siukkola työskenteli projektityöntekijänä Pellervossa osuuskunnassa työllistyvän työttömyysturvaan liittyvässä selvityshankkeessa.

Osatyökykyisten työllistämistä edistävän Osallisuutta osuuskunnista-hankkeen kanssa on tehty syvälle käyvää yhteistyötä. Yhteistyötä on ollut myös Itä-Lapin työllisyyttä kehittävän Työllistä itsesi -hankkeen sekä Rautalammin ja Suonenjoen ympäristössä toimivan Työtä osuuskunnasta -hankkeen kanssa.

Pellervo on tehnyt yhteistyötä Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry:n, Vesilaitosyhdistys ry:n ja Kuntaliiton kanssa vesiosuuskuntien kehittymisen edistämiseksi. Pellervo osallistui valtakunnallisille vesiosuuskuntapäiville Hämeenlinnan Aulangolla tammikuussa. Yhteistyötä tehdään myös Maaseudun taloudellinen vesihuolto ja sen paikallinen kehittäminen -hankkeessa.

Nuorten osuustoimijoiden 2. Kolin seminaari järjestettiin Pohjois-Karjalan Osuuskaupan isännöimänä Lieksassa helmikuussa.

Pellervo toimi kumppanina Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun Tutkimus- ja koulutuskeskus Synergoksen hallinnoimassa Tekes-rahoitteisessa hankkeessa nimeltä ”Arvoinnovaatio globaaleille markkinoille”. Hanke sai työnsä päätökseen ja osuustoiminnan joukkoistamisalusta löytyy verkko-osoitteesta www.työosuuskunta.fi.

Kumppanuusverkoston uusi Tekes-hanke ”Palvelutalouden jaetun arvon luomisen uudet mekanismit” aloitti vuonna 2015. Hanke kestää vuoteen 2017 saakka.

Pellervo toimi yhteistyökumppanina myös Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulun syyskuussa järjestämässä johtajuussymposiumin aamiaisseminaarissa, jossa otsikolla ”Maailman modernein liiketoimintamalli” käsiteltiin osuuskuntia yritysten yhteenliittyminä. Esiintyjinä olivat järjestäjiä edustaneen KTM Antti Talosen lisäksi SEO:n toimitusjohtaja Hannu Laitinen ja Valomo Osuuskunnan toimitusjohtaja Heikki Salo.

Pellervo toimi Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kumppanina toukokuussa Helsingissä järjestetyssä Osuustoiminnan tutkimusseminaarissa, jossa käsiteltiin osuustoiminnan opetusta ja sen uusia muotoja.

Pellervolla on edustus Helsingin yliopiston osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunnassa.

Pellervon johdon edustajat tekivät vierailun Tanskaan maaliskuussa sisarjärjestö Landbruk & Födevareriin. Matkalla tavattiin useiden tanskalaisten osuustoimintayritysten johtoa. Tanskalainen ja suomalainen osuustoiminta ovat monella tavoin kumppaneina ja kilpailijoina kietoutuneet toisiinsa. Tanska oli esillä Osuustoiminta-lehden teemanumerossa.

Pellervon sähköinen jäsentiedote Pellervo Foorumi julkaistiin kuusi kertaa.

Osuustoiminnan asiantuntijat pohtivat yritysmallin soveltuvuutta sosiaali- ja terveysalan palvelurakennemuutokseen.

Uusia julkaisuja

Pellervo julkaisee osuustoiminnan kehittämistä tukevia oppimateriaaleja itseopiskeluun ja kurssimateriaaleiksi. Vuoden aikana julkaistiin maan kokeneimpiin osuustoimintajohtajiin kuuluvan vuorineuvos Simo Palokankaan johtamiskirja "Kymmenen vuotta etuajassa. Toimitusjohtaja tuottajaomisteisessa yrityksessä". Kirja sai laajan levikin, koska se jaettiin Osuustoiminta-lehden mukana laajalle lukijakunnalle.

Pellervon julkaisusarjassa ilmestyi myös YTT Timo Niskasen väitöskirja "EU-sääntely ja osuuskunnan itsemääräämisoikeus. Paikallisosuuspankit yhteistyöryhmästä yhteenliittymiin". Niskanen toimii Pellervon jäsenenä olevan Ylä-Savon Osuuspankin toimitusjohtajana.

Hannes Gebhardin rahasto

Hannes Gebhardin rahasto perustettiin vuonna 1924 Pellervon ensimmäisen puheenjohtajan 60-vuotisjuhlien yhteydessä. Pellervo-Seuran hallitus toimii rahaston hallitukseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää osuustoimintaa ja siihen liittyvää elinkeinotoimintaa koskevan tutkimus-, valistus- ja opetustoiminnan aikaansaamiseksi tai edistämiseksi. Apurahaa voi hakea ensisijaisesti osuustoimintaan liittyvien tutkielmien tekoon. Apuraha voidaan myöntää myös muuhun osuustoimintaan liittyvään tutkimukseen ja opetukseen. Apurahojen toivotaan lisäävän opiskelijoiden ja tutkijoiden innostumista osuustoiminta-aiheisista tutkimusteemoista. Tämä on omiaan tukemaan myös osuustoiminta-aiheisten väitöskirjojen syntyä.

Rahasto ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

Hannes Gebhardin rahasto myönsi vuonna 2016 kaikkiaan yhdeksän apurahaa yhteissummaltaan 23.100 €:

- PI-johtamiskoulun HLJ-21 kurssin opiskelijoille 12 x 400 € Italian Gardajärvelle suuntautuvaa opintomatkaa varten.
- Johanna Koskinen, Turun kauppakorkeakoulu, kansainvälinen liiketoiminta, pro graduun 1.000 €.
- Maatalousmuseo Sarka, uuden perusnäyttelyn tekemiseen 5.000 €.
- Eero Raittila, Tampereen yliopisto, normatiiviseen organisaatioon sitoutumista työosuuskunnissa käsittelevään pro gradu -tutkielmaan 1.000 €.
- Petri Ollila, tuottajaosuuskuntia käsittelevään tutkimukseen 5.000 €.
- Ruralia-instituutti, 30-31.5.2016 järjestettävän osuustoiminnan tutkimusseminaarin järjestelykustannuksiin 2.500 €. Seminaari käsittelee osuustoiminnan opetusta ja sen uusia muotoja.
- Marja-Leena Ruostetsaari, "Yritysten yhteiskuntavastuu ja nuoret – Tapaustutkimus yritysten ja nuorten yhteistyöstä yrityksen yhteiskuntavastuun valossa" käsittelevän väitöskirjatyön viimeistelyyn 500 €.

• Anna Iranto, pienosuuskuntia koskevaan selvityshankkeeseen liittyvään pienosuuskuntien taloudellisen aseman kartoitukseen 800 €.

• Cooperatives Europe, lahjoitus 20.4.2016 pidettävän yleiskokouksen tukemiseen 2.500 €.

Työ- ja yrittäjyysosuuskuntien ominaisuuksia selvitettiin tutkimuksella

Työ- ja yrittäjyysosuuskunnat on Pellervon käyttämä nimitys työntekijöiden ja yrittäjien omistamille osuuskunnille, joita kutsutaan myös pien- tai uusuosuuskunniksi. Ryhmään kuuluvat lisäksi kauppiaosuuskunnat, oppilaitos-osuuskunnat sekä osuuskuntamuotoiset yrityshautomot.

Osuuskuntia oli loppuvuonna yhteensä noin 4500 kappaletta. Luku on noin 20 % pienempi kuin edellisvuonna, syy tähän on yritysrekisterin yleinen perkaus, jossa toimintansa lopettaneet yritykset poistettiin. Todellisuudessa toimivien osuuskuntien määrä kasvoi; tuoreen tiedon mukaan uusia osuuskuntia perustettiin vuoden aikana 214.

Pellervo teki vuonna 2016 laatuaan ensimmäisen selvityksen pienistä alle 10 miljoonan euron liikevaihdon osuuskunnista. Selvityksen tietolähteenä käytettiin Patentti- ja Rekisterihallituksen yritysrekisteriä. Selvityksen mukaan työ- ja yrittäjyysosuuskuntia on maassamme noin 2200 kappaletta, mitä voidaan pitää merkittävänä määränä. Luvussa eivät ole mukana vesiosuuskunnat tai muut ns. infraosuuskunnat. Pellervon selvityksen mukaan suurin yksittäinen ryhmä ovat taide-, viihde- ja kulttuurialan osuuskunnat, joita on 20 % kaikista työ- ja yrittäjyysosuuskunnista. Toiseksi suurin ryhmä on työnvälitysosuuskunnat (18 %). Maatalousalan osuuskuntia oli 12 %. Pienet osuuskunnat ovat tunnusluvultaan pieniä: liikevaihtoa on keskimäärin vajaa 200 000 euroa ja taseen loppusumma on vajaa 150 000 euroa. Osuuskuntien keskimääräinen tulos on runsaat 6 000 euroa ja omavaraisuusaste 35 %.

Vuoden aikana käytiin julkisuudessa keskustelua työ- ja yrittäjyysosuuskuntien jäsenen työttömyysturvasta. Viranomaisien ja työttömyyskassojen tulkinnat ns. sovitellun työttömyysturvan saamisesta vaihtelivat. Pellervo käynnisti neuvottelut viranomaisien ja muiden toimijoiden kanssa, tavoitteena saada selkeyttä asiaan. Uudenmaan ELY-keskuksessa käynnistyi selvitys, jolla viranomaisohjeistusta tulnaisiin tarkentamaan. Pellervo-Seura teki aiheesta oman selvityksensä, joka toimii osuuskuntaneuvonnan tukena ja keskustelupohjana sidosryhmien kanssa.

Tietoisku, neuvontaa ja uusi Pienosuuskuntaforum

Vuoden aikana jatkettiin hyväksi koettuja "Perustaisin-ko osuuskunnan" -tietoisku, joissa luennoitsijoina olivat Pellervon yritysneuvonnan ja lakiasianpalvelun henkilöstö sekä verkostokumppanien asiantuntijoita. Tee-

moina olivat osuuskunnan liikeidea, säännöt, henkilöstöasiat sekä itse perustamistoimet. Tilaisuudet järjestettiin Simonkadulla klo 17-19 ja niissä oli paikan päällä keskimäärin 10-12 osallistujaa kerrallaan. Lisäksi videon kautta tietoisuuteen osallistui saman verran osuuskunnan perustamisesta kiinnostuneita.

Osuuskunnan perustamisneuvonta oli vuoden läpi jatkuvaa toimintaa, jota hoitivat Kari Huhtala, Matti Ketola sekä juristien asioiden osalta Anne Kontkanen. Neuvontaa annettiin peruskysymyksissä puhelimitse ja sähköpostitse sekä laajemmissa kysymyksissä sopimalla asiakkaan kanssa tapaaminen. Neuvontaa annettiin suomen kielen lisäksi ruotsiksi ja englanniksi. Pellervo oli myös kumppanina mukana hankkeissa, joissa osuuskunnan perustamisen asiantuntemusta tarjottiin. Hankkeista merkittävin oli Kii-pula-säätiön ”Osallisuutta osuustoiminnasta”, jossa edistetään matalan kynnyksen osuustoimintaa.

Syyskuussa järjestettiin uusi ajankohtaispäivä, Pienosuuskuntaforum, johon osallistui lähes sata henkeä eri puolilta maata. Teemoina olivat rahoitus, taloudenhallinta, henkilöstö- ja jäsenasiat, työttömyysturva sekä hallituksen rooli ja vastuu. Forumia päätettiin järjestää jatkossa vuosittain alkusyksystä.

Kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä

Pellervo-Seura on jäsenenä Suomen Uusyrityskeskusten liitossa, jonka kanssa pohdittiin yrittäjäpohjaisten alustausuuskuntien edistämistä. Liiton kanssa vahvistettiin myös osuuskuntien neuvontapalveluista viestimistä sekä tuotettiin opastekstejä. MTK-Hämeen kanssa oli konkreettinen yhteistyöhanke, jonka tuloksena syntyi uusi noin kahtasataa maatilaa koskeva viljan hankintaosuuskunta. Agronomiliiton kanssa järjestettiin webinaari, jossa osallistujina olivat kyseisen liiton jäsenet. Myös Journalistiliiton kanssa oli yhteistyötä liiton yhteyteen perustettavasta osuuskunnasta. Osuustoimintajohtaja luennoi kutsusta Skotlannin hallintoihmisille ja kehittämisorganisaatioille suomalaisesta osuustoiminnasta ja erityisesti työ- ja yrittäjäosuuskuntien hyödyntämisestä.

Ruotsinkielinen toiminta ja palvelut

Pellervon ruotsinkielinen toiminta on tärkeä osa Pellervon järjestötoimintaa. Ruotsinkieliset ja kaksikieliset osuuskunnat ovat järjestäytyneet toimintaan Finlands Svenska Andelsförbundin (FSA) kautta, joka puolestaan on Pellervon jäsen ja yhteistyökumppani. Jäseniä FSA:ssa oli vuoden lopussa 30. Pellervolla on lisäksi sellaisia jäsenosuuskuntia, joilla on ruotsinkielistä toimintaa, nämä nostettiin vuoden aikana aiempaa vahvemmin toiminnan kohteeksi.

Osana jäsenkampanjaa tavoitteena oli lisätä ruotsinkielisten osuuskuntien kiinnostusta Pellervon toimintaan. Alkuvuonna järjestettiin jäsentapaaminen Ahve-

nanmaalla ja se sisälsi vierailuja jäsenyrityksiin. Tapaamiseen osallistui toimitusjohtajan lisäksi FSA:n hallitus. Jäsentapaaminen koettiin hyväksi keinoksi käydä suoraa vuoropuhelua. Keskusteluissa nousi esiin jäsenten palvelu- ja koulutustarpeita. Toimintamalli sai hyvän vastaanoton ja sitä tullaan jatkamaan muilla alueilla.

Ruotsinkielinen hallintohenkilökoulutus pidettiin alkuvuonna Vaasassa ja Seinäjoella. Osallistujia oli Pohjanmaan alueen tuottajaosuuskunnista ja ruotsinkielisestä tuottajaliitosta. Kokemukset yhteisestä koulutuksesta olivat hyviä.

Osuustoiminnan ajankohtaisista asioista tiedotettiin jäsenyrityksille suoraan sekä laajemmin median kautta. Alkusyksystä valmistuneen OT-lehden Vuosikirjan yrittäjäanalyysin tiivistelmä julkaistiin kokonaisuudessaan Landsbygdens Folk -lehdessä.

Loppuvuoden merkittävä tapahtuma oli Ruokaforum Från jord till bord Helsingissä. Se kokosi useita kymmeniä jäsenyritysten edustajia paikalle. Teemoina olivat digitalisaatio, ruokakaupan uudistukset sekä muun muassa eurooppalaisen tuottajaosuustoiminnan tilanne, josta esitelmöi puheenjohtaja Thomas Magnusson COGECAS-ta. Tilaisuudesta uutisoiti näkyvästi LoA-lehti.

Oppilaitosyhteistyötä jatkettiin tuottajajärjestö SLC:n kanssa luennoimalla opiskelijoille osuustoiminnasta. Pohjoismaainen yhteistyö oli keskeisesti esillä, toimitusjohtaja muun muassa osallistui osuustoiminnan keskustelupaneeliin NBC:n presidiumissa Ruotsissa.

Vuoden alussa aloitettiin keskustelu Pellervon ja FSA:n yhteistyön edelleen tiivistämisestä. Pellervon hallitus ja valtuuskunta sekä Andelsförbundetin hallitus hyväksyivät toimintamallin, jossa haetaan uudenlaista synergiaa jäsenyrityksille.

Svenskspråkig verksamhet och Finlands Svenska Andelsförbund

Pellervos svenskspråkiga verksamhet fortsatte och utvecklades i tätt samarbete med Finlands Svenska Andelsförbund (Andelsförbundet). Vid årets slut hade Andels-

Pienosuuskuntaforum kokosi satakunta henkeä.

Finlands Svenska Andelsförbundetin vuosikokous 2016.

förbundet 30 medlemmar. Bland medlemmarna finns andelsbanker, handelslag, slakterier, mejerier, samt andelslag inom vindkraft, bioenergi, grönsaksproduktion, skogsbruk, telebransch och maskinsamarbete. Dessutom har Pellervo finskspråkiga medlemsandelslag med svenskspråkig verksamhet.

Under året aktiverades medlemsträffar och medlemsskommunikation. Andelsförbundets ledning och styrelse besökte Åland och träffade medlemmarna där i februari. Under träffen diskuterades gemensamma frågor i omvärlden samt de betjädningsbehov som respektive andelslag har. Konceptet lyckades bra och fortsättning planeras i andra landskap.

Medlemmarna informerades regelbundet om aktuella frågor genom medlemsbrev. Ett sammandrag av företagsanalyserna i OT-tidningens årsbok delades ut till medierna. Landsbygdens Folk / LoA publicerade detta i sin helhet. Utbildning för förtroendevalda organiserades i samarbete med PI-johtamiskoulu (Pellervoinstitutet).

En viktig tillställning var seminariet Från jord till bord i Helsingfors i december. Temana var digitalisering, för-

Cogecan ja LRF:n Thomas Magnusson ja Peter Lundberg Pellervon ja Andelsförbundetin vieraana.

nyande mathandel samt den europeiska producentkooperationens läge om vilket man hörde en presentation av president Thomas Magnusson, COGECA. Landsbygdens Folk / LoA noterade seminariet synbart.

Samarbetet med producentförbundet SLC fortsatte bl.a. genom föreläsningar och utbildning för förtroendevalda. Det skandinaviska samarbetet skedde inom NBCs presidium samt genom personliga kontakter.

Finlands Svenska Andelsförbunds styrelse har till uppgift att styra Pellervos svenska verksamhet. Genom samarbetsavtalet med Pellervo är Andelsförbundet representerat inom Pellervos förvaltning och har en representant i Pellervos delegation, men är i regel också representerat i Pellervos styrelse. Förbundets VD är anställd av både Andelsförbundet och Pellervo.

Andelsförbundet har fortfarande en viktig uppgift att fungera som sin medlemskårs gemenskap och föreningslänk. Förbundet verkar också som kontaktkanal till andra svenskspråkiga organisationer i Finland samt i Norden. Tack vare Andelsförbundet kan Pellervo erbjuda rådgivnings- och övriga tjänster på svenska.

Osuustoiminnan neuvottelukunta

Pellervo-Seura ry on jäsenenä osuustoimintaa laajasti yhdistävässä Osuustoiminnan neuvottelukunnassa, jonka muut jäsenet ovat Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta, Osuuskunta Tradeka ja OP Osuuskunta. Vuonna 2001 perustettu Neuvottelukunta piti vuoden aikana neljä kokousta. Neuvottelukunta jatkoi työtään osuustoiminnan pitkäjänteisten toimintaedellytysten edistämiseksi Osuustoiminnan

kehityksen vuosikymmenen, osuustoiminnan opetuksen, tutkimuksen, verotuksen, yrittäjyykskasvatuksen ja Kansainvälisen Osuustoimintaliitto ICA:n asioiden parissa.

YK:n osuustoimintavuotta on seurannut osuustoiminnan kansainvälinen kehityksen vuosikymmen vuoteen 2020. Neuvottelukunta työskenteli teeman parissa. Kansainvälisen osuustoiminnan kehityksen Suomen toimikunta, joka valmistelee ja koordinoi vuosikymmentavoit-

teiden toteutumista Suomessa, kokoontui kaksi kertaa. Neuvottelukunnan edustajia osallistui ICA:n konferenssiin ja yleiskokoukseen marraskuussa Turkin Antalyassa.

Suomalaiset yhteydet ICA:n kanssa pysyivät tiiviinä. Professori Salme Näsi on ICA Euroopan hallituksessa (kausi 2013–2017) ja järjestöneuvos Anne Santamäki ICA Maailman hallitukseen (kausi 2013–2017).

Osuustoiminnan neuvottelukunnan lahjoitusvaroihin perustuvaa osuustoimintajohtamisen lahjoitusprofessuuria hoiti KTT Iiro Jussila Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa neljättä vuotta. Lahjoitus käsittää vuodet 2013–2017 ja erikseen neuvoteltavat mahdolliset kaksi lisävuotta. Jussila siirtyi vuoden 2016 alusta Pellervon taloustutkimuksen toimitusjohtajaksi niin, että hän toimii edelleen Lappeenrannan teknillisen yliopiston professorina.

Neuvottelukunnan tavoitteisiin on kuulunut kannustaa myös uusiin ja alueellisiin hankkeisiin osuustoiminnan opetuksen ja tutkimuksen edistämiseksi. Tässä saavutettiin uusia askeleita. Mikkelin yliopistokeskukseen oli suunnitteilla kaksi uutta Lappeenrannan teknillisen yliopiston professuuria ja näiden tutkimusryhmää. Uudet professuurit liittyvät osuustoimintaan sekä pk-yritysten kasvuyrittäjyyteen ja kansainvälistymiseen. Tutkimusryhmäinvestoinnin kokonaissumma viidelle vuodelle on noin kaksi miljoonaa euroa, josta yliopiston panos on noin miljoona euroa. Yritysrahoittajia ovat Etelä-Savon maakunnan kaikki osuuspankit (225 000 euron lahjoitus) ja Osuuskauppa Suur-Savo (100 000 euron lahjoitus).

Itä-Suomen yliopiston apulaisprofessori Anu Puusa nimitettiin Itä-Suomen yliopiston professoriksi myös osuustoimintatutkimuksen ja -opetuksen ansioilla. KTT Pasi Tuominen nimitettiin Itä-Suomen yliopiston osuuskuntien johtamisen dosentiksi. Anu Puusa nimitettiin

puolestaan Lappeenrannan teknillisen johtamisen ja osuustoiminnan dosentiksi.

Osuustoimintatutkimuksen etenemiselle on olennaista, että sille on julkaisuareenat olemassa. Iiro Jussilan päätoimittaman osuustoimintajohtamisen kansainvälisen tiedelehden ”Journal of Co-operative organization and Management” neljännen vuoden numerot ilmensivät sekä verkossa että paperiversioina.

Neuvottelukunnan tavoitteisiin kuuluvia Osuustoiminta-aiheisia tohtorin väitöskirjoja syntyi kaksi. Jukka Linna väitteli Helsingin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa aiheella ”Yhtiöstä opettaja? Systeemitieteellinen tulkinta ammattikorkeakoulujen yhtiöittämisestä”. Timo Niskanen väitteli Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnassa aiheella ”EU-sääntely ja osuuskunnan itsemääräämisoikeus. Paikallisosuuspankit yhteistyöryhmästä yhteenliittymiin”.

Itä-Suomen yliopiston professori ja Pellervon hallituksen jäsen Anu Puusalle myönnettiin merkittävä tunnustus, Suomen Ekonomien vuoden 2016 opetuspalkinto. Voitoesityksen tehnyt kauppatieteiden opiskelijoiden ainejärjestö Optimi ry perusteli valintaansa sillä, että Puusa on lyhyessä ajassa yhdistänyt merkittävällä tavalla osuustoiminnan opetuksen, tutkimuksen ja elinkeinoelämän yhteistyön kokonaisuudeksi, jota mikään muu yliopisto ei tarjoa.

Osuustoimintatutkimuksen rinnalla myös osuustoiminnan yliopisto-opetusta kehitetään yliopistojen välisenä verkostoyhteistyönä. Verkostoon kuuluu nyt 10 yliopistoa. Osuustoiminnan neuvottelukunta päätti rahoittaa osuustoiminnan yliopisto-opetuksen vakiinnuttamiseksi Co-op Network Studies – osuustoiminnan opetuksen yliopistoverkostoa vuosina 2015–2019 yhteensä 400.000 €:lla.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsenet ja kokoonpano 2016–2017

Osuustoiminnan neuvottelukuntaan kuuluivat Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta, Osuuskunta Tradeka, Pellervo-Seura ry ja OP Osuuskunta. Jäsenten edustajina toimivat:

- **Maija-Liisa Lindqvist**, hallintoneuvoston puheenjohtaja, Osuuskauppa Hämeenmaa, SOK
- **Salme Näsi**, professori, SOK
- **Matti Pikkarainen**, tuomiorovasti, Osuuskauppa Arina, SOK
- **Markus Aaltonen**, valtiopäiväneuvos, Osuuskunta Tradeka
- **Markku Hyvärinen**, hallituksen puheenjohtaja, Osuuskunta Tradeka
- pj. **Martti Asunta**, metsäneuvos, Metsäliitto Osuuskunta, Pellervo

- **Seppo Paavola**, maanviljelijä, Itikka osuuskunta, Pellervo
- **Pentti Santala**, maanviljelijä, Valio Oy, Pellervo
- **Tiina Linnainmaa**, maatalousyrittäjä, Osuuskunta Länsi-Maito, Pellervo
- **Erkki Moisander**, pääjohtaja, LähiTapiola, Pellervo
- varapj. **Jaakko Pehkonen**, professori, Keski-Suomen Osuuspankki, OP Osuuskunta
- **Vesa Lehikoinen**, OP Osuuskunta

Sihteeri: toimitusjohtaja **Sami Karhu**

Pysyvät asiantuntijat: ICA:n hallituksen jäsen, järjestöneuvos **Anne Santamäki**, lakiasianjohtaja **Anne Kontkanen** ja edunvalvontajohtaja **Juhani Ilmola**

Kansainvälinen toiminta

ICA:n
puheenjohtaja
Monique Leroux
pääjohtaja
Reijo Karhisen
vieraana.

Pellervon kansainvälisen vaikuttamisen pääpaino on Euroopassa, koska moni osuuskuntia koskeva päätös tehdään nykyään EU-tasolla. Tämä koskettaa erityisesti tuottajaosuuskuntia (COGECA), mutta yhä enemmän on tarvetta yhteiselle EU-vaikuttamiselle muillakin aloilla (Cooperatives Europe). Globaalilla osuustoimintakentällä Pellervo vaikuttaa lähinnä ICA:n (International Cooperative Alliance) kautta tukien kansallisella tasolla heidän työtään. Lisäksi Pellervo on jäsenenä sekä Pohjoismaiden (NBC) että Maailman (WFO) viljelijäjärjestöissä.

Brysselin toimisto

Pellervon, MTK:n ja SLC:n yhteisen Suomen maatalouden ja osuuskuntien toimiston tehtävä Brysselissä on edunvalvonta ja yhteydenpito EU:n toimielimiin, etujärjestöihin, kansainvälisiin alan järjestöihin sekä Suomen pysyvään edustustoon. Toimiston johtajana toimi Juha Ruippo. Toimiston osuustoimintavastaavana toimi kotieläinasiemies Jonas Laxåback.

Pellervon EU-tehtäviin kuuluvat maa- ja elintarviketalouteen liittyvän lainsäädäntötyön seuranta ja siihen vaikuttaminen sekä osuustoiminnan kehitystyö yhteismarkkinoiden näkökulmasta.

COPA ja COGECA

COPA ja COGECA on eurooppalainen maataloustuottajien ja maatalousosuuskuntien kattojärjestö, jolla on jäsenorganisaatioita lähes kaikista EU-maista. COPA ja COGECA:n yhteinen sihteeristö sijaitsee Brysselissä ja järjestön pääsihteerinä toimii Pekka Pesonen. COGECA:n eli EU:n maatalousosuuskuntien järjestön työn painopiste on tuottajaosuuskuntien ja niiden toimintaympäristön kehittämisessä. COGECA:n puheenjohtajana toimii ruotsalainen Thomas Magnusson.

COGECA:n johtokunnassa Pellervoa edustaa Pellervo-Seuran hallituksen varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa. Johtokunnan kokouksiin on osallistunut myös Brysselin toimiston kotieläinasiemies. Hän toimii myös COGECA:n jäsenjärjestöjen virkamiesedustajana COPA-COGECA:n taluskomiteassa. Kotieläinasiemies edustaa myös Pellervoa COPA-COGECA:n yhteisissä työryhmissä.

Cogecan Business Forumit käsittelivät maidontuottajaosuuskuntia sekä jäsenarvoa

COGECA järjesti kaksi osuustoimintaseminaaria, Business Forumia. Ensimmäisen seminaarin aihe oli maidontuottajaosuuskunnat ja toinen osuuskunnan lisäarvon tuottaminen jäsenille. Maitoseminaarin yhteyteen Pellervo järjesti Brysselissä seminaarin Venäjän vaikutuksista Suomen ja Baltian maiden maatalouteen. Seminaarissa oli puhujia EU-komissiosta, Suomen pysyvästä EU-edustustosta sekä Suomen ja Baltian maiden osuustoimintajärjestöistä. Pellervo ja Baltian maiden osuustoimintajärjestöt veivät myös kirjallisen viestin komissaari Phil Hoganin kabinettiin. Viestissä tuotiin esille, että Venäjän markkinoiden sulkeutuminen on raskas isku maiden maataloudelle ja osuuskunnille. Uusien markkinoiden löytäminen nopeasti on vaikeata.

Pellervosta osallistuttiin Kreikan maatalouskongressiin ja vierailtiin Tanskassa

COPA-COGECA järjesti lokakuussa kongressin Ateenassa, Kreikassa. Pellervosta kongressiin osallistuivat Tiina Linnainmaa, Seppo Paavola, Pentti Santala ja Sami Karhu. Kongressi järjestetään joka toinen vuosi ja Ateenassa käytiin alustavaa keskustelua tulevasta yhteisestä maatalouspolitiikasta. Kongressiin osallistui maatalouskomissaari Phil Hogan. Kongressin yhteyteen Kreikan osuustoimintajärjestö PASEGES järjesti oman vuosiko-

kouksensa. Tässä kokouksessa oli vahva osuustoiminta-osio liittyen tulevaan maatalouspolitiikkaan.

Pellervon hallitus vieraili Tanskan Landbrug og Fødevarer'in toimistolla helmikuussa. Pellervo ja L&F vaihtivat ajatuksia osuustoiminnasta ja kävivät yleistä keskustelua, miten osuustoimintaa tulisi kehittää EU-tasolla.

Maataloudella vaikea vuosi

Vuosi 2016 oli Euroopan maatalouden osalta edelleen hankala vuosi. Komissio jatkoi maidon sekä vihannes- ja hedelmäsektoreiden markkinatoimenpiteitä. Maidon osalta komissio esitti kahta tuotantohallintatoimenpidettä. Ensimmäinen esitys julkaistiin keväällä ja se antoi osuuskunnille mahdollisuuden rajoittaa tuotantoaan. Toimenpide oli vapaaehtoinen maito-osuuskunnille ja siihen ei liittynyt EU-rahoitusta. Tämä poikkeus, artikla 222 mukaan, on ensimmäinen, jossa komissio antaa osuuskunnille mahdollisuuden rajata tuotantoaan. Tätä vapaaehtoista tuotantorajoitusjärjestelmää ei kuitenkaan käytetty maito-osuuskunnissa. Poikkeuksen voimassaoloaika on pidennetty huhtikuuhun 2017. Kevään aikana käytiin myös keskustelua osuuskuntien sopimusten sisällöstä ja siitä tulisiko näihin kirjata tarkemmin myös tuotantomäärät.

Toinen maitoesitys oli osa komission toista kriisipakettia maataloudelle. Tämä esitys annettiin ennen kesälomia ja siinä komissio esitti, että maidontuottajat voivat korvausta vastaan vähentää tuotantoaan. Kriisipaketissa oli myös jäsenmaille kohdennetut tukikirjekuoret, joiden käytöstä jäsenmaat voivat itse päättää. Suomessa päätettiin käyttää nämä rahat, 7,5 milj. euroa, maidontuotannon vähentämiseen alkuvuodesta 2017.

Brexit ja maatalous

Iso-Britanniassa järjestettiin kesäkuussa kansanäänestys maan EU-jäsenyydestä. Pieni määräenemmistö äänesti, että maan tulisi luopua EU-jäsenyydestään. Nykyinen brittihallitus on toteuttamassa kansanäänestyksen päätöstä. Iso-Britannian lähtö EU:sta tulee ajoittumaan ennen seuraavia EU-parlamenttivaaleja, jotka pidetään keväällä 2019. Tämä merkitsee muutoksia EU:n yhteiseen budjettiin. Budjetin muutoksilla on myös vaikutuksia tulevaan yhteiseen EU-maatalouspolitiikkaan vuodesta 2021 eteenpäin.

Uuden CAP:n valmistelu

On odotettavissa, että syksyllä komissio antaa tiedonannon tulevasta CAP:sta, jonka laajempi valmistelu alkaa vuoden 2017 alussa. Jo tässä vaiheessa on nähtävissä, että komissio on tuomassa tuottajien yhteistyön yhdeksi osaksi maatalouspolitiikkaa. Tämä tarkoittaa lisää mahdollisuuksia maataloustuottajien osuustoiminnalle. Yksi

ICA:n hallitus Pellervon, SOK:n ja koko suomalaisen osuustoiminnan vieraana.

Tiina Linnainmaa edustaa Suomea Cogecan johtokunnassa.

esimerkki tästä on komissaari Hoganin maatalousmarkkinoiden erityistyöryhmän (AMTF) loppuraportti, jossa vahvasti tuodaan esille tuottajien yhteistyötä ja kilpailulainsäädännön selkeyttämistä tässä asiassa.

Kansainväliset kauppasopimukset

Komissio on jatkanut neuvottelujaan kauppasopimuksista. EU-Kanada sopimus saatiin vuoden lopussa yhteisön

Toimitusjohtaja Sami Karhu, professorit Kshanika ja Kumara Hirimburegama Sri Lankasta sekä Hanna Muukka.

Monique Leroux ja Pellervo-Seuran hallituksen puheenjohtaja Martti Asunta.

tasolla hyväksytyksi. Tämä CETA-sopimus on monella tavalla pohja tuleville kauppasopimuksille.

Yhdysvaltain presidenttivaalit ovat jäädyttäneet neuvottelut TTIP-sopimuksesta ja on epäselvää, haluaako uusi presidentti Donald Trump jatkaa sopimusneuvotteluja. EU:lla on kuitenkin vahvat intressit saavuttaa kauppasopimuksia. Sopimukset hyödyttäisivät ainakin maito- ja sianlihasektoria, joilla on vahvat vienti-intressit. Muiden maataloussektoreitten osalta EU:n tulisi olla varovainen, koska näiden kilpailukyky on heikko. Tämä koskee erityisesti kilpailua Mercosur-maiden kanssa.

Maatalouskomissaari Phil Hogan on järjestänyt EU:n maatalouden viennin vauhdittamiseksi kiinnostuneille tahoille viennin edistämismatkoja ”Taste of Europe” Kolumbiaan, Meksikoon, Japaniin, Kiinaan, Indonesiaan ja Vietnamiin. Suomen vilja- ja maitoala ovat osallistuneet muutamiin matkoihin.

Pariisin kokouksen ilmastotavoitteet

Komissio julkaisi heinäkuussa esityksensä, miten Pariisin ilmastokokouksen tavoitteisiin päästään. Esityksessä esitetään Suomelle 39 % velvoitetta kasvihuonekaasujen vähentämisestä. Velvoite koskee päästökaupan ulkopuolisia aloja, joihin maatalous kuuluu. Esityksestä käydään poliittista keskustelua 2017. Suomen metsien hiilisidontaa ja kestävä metsänhoitoa tulisi paremmin huomioida lopullisissa säädöksissä.

COGECA on myös keskustellut ja antanut näkemyksiään EU-komission CCTB-yritysveroesityksestä ja pankkisektoriin vaikuttavasta Basel 3.5. asiakirjasta. Pellervon

lakiasiainjohtaja Anne Kontkanen osallistui joulukuussa Brysselissä COPA-COGECA:n työryhmään, joka käsittelee laki- ja verotuskysymyksiä.

International Co-Operative Alliance

Kansainvälinen Osuustoimintaliitto ICA (perustettu 1895) on suurimpia ei-valtiollisia järjestöjä maailmassa. Sillä on jäseniä noin 100 eri maasta ja se toimii yhteisenä kansainvälisenä foorumina kaikille osuustoiminnallisille organisaatioille. Suomesta jäsenenä ovat Pellervo (vuodesta 1904) sekä SOK. ICA:n maailmanhallituksessa istuu järjestöneuvos Anne Santamäki (SOK).

ICA:n hallitus vieraili kesäkuussa Helsingissä

Puheenjohtaja Monique F. Leroux sekä muutama muu ICA:n hallituksen jäsen vierailivat Suomessa 22.–23. kesäkuuta. He tutustuivat muun muassa OP Osuuskunnan, Metsä Groupin sekä S-ryhmän toimintaan. Leroux oli erityisen vaikuttunut osuuskuntiemme merkityksestä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Kansainvälinen osuustoimintapäivä

Kansainvälistä osuustoimintapäivää juhlittiin jälleen 2. heinäkuuta teemalla ”Osuuskunnat: kestävä tulevaisuuden puolesta” ja se keskittyi siihen, miten osuustoiminta edistää YK:n vuosituhattavoitteiden saavuttamista.

Suomessa julkaisimme ICA:n puheenjohtajan Moni-

que Leroux'n videotervehdyksen suomalaisille osuustojille.

International Summit of Cooperatives sekä ICA:n vaalit Kanadassa

Kolmatta kertaa Kanadan Quebecissä 11.–13.10. järjestetyssä Osuustoimintakonferenssissa oli jälleen tasokkaita puhujia ja se keräsi tuhansia osanottajia. Pellervosta mukana olivat Salme Näsi, Lars Björklöf sekä Timo Komulainen.

Samaan aikaan järjestettiin myös ICA:n hallituksen vaalit, sillä auki oli poikkeuksellisesti kaksi paikkaa, kun Leroux oli noussut hallituksesta puheenjohtajaksi ja yksi hallituksen jäsen (venäläinen) jäi kesken kauden pois. Uusiksi jäseniksi valittiin brittiläinen Ben Reid Co-operatives UK:sta sekä Venäjän kuluttajaosuuskuntien keskusliiton Dimitry Zubov.

Cooperatives Europe

Vuonna 2006 perustettu Cooperatives Europe asbl – European Region of ICA, hoitaa ICA:n toiminnot ja osuustoiminnan edunvalvonnan Euroopan tasolla. Cooperatives European hallituksessa istuu Suomesta professori emerita Salme Näsi. Järjestön puheenjohtaja on saksalainen Dirk J. Lehnhoff.

Toiminnanjohtajaksi vaihtui vuoden aikana ranskalainen Agnes Mathis.

Cooperatives Europe 10 vuotta

Cooperatives Europe juhlisti 10-vuotista taivaltaan yleiskokouksensa yhteydessä, joka pidettiin Brysselissä Belgiassa 20.4. Mukana olivat Pellervosta Salme Näsi ja Juhani Lehto.

NBC:n kokous Ruotsissa

Pohjolan Talonpoikaisjärjestöjen Keskusneuvoston NBC:n (1934) toiminnassa ovat mukana kaikki Pohjoismaiden viljelijä- ja osuustoimintajärjestöt. Pellervon lisäksi Suomesta ovat mukana MTK ja SLC. Jäsenjärjestöt kokoontuivat 25.–26.8. Ruotsin Sänga Säbyssä. Yksi päivien pääaiheista oli kotieläintalouden ilmastotehokkuus pohjoismaisissa olosuhteissa.

MTK:lla oli menossa ensimmäinen vuosi puheenjohtajuuden 2-vuotiskaudestaan. Pellervoa edustivat Martti Asunta, Sami Karhu sekä Kari Huhtala.

World Farmers' Organisation piti yleiskokouksensa Sambiassa

Pellervo kuuluu MTK:n kanssa maailman viljelijäjärjestö WFO:hon (World Farmers' Organisation), jonka yleisko-

kous järjestettiin toukokuussa Sambian Livingstoneessa. MTK:n delegaation mukana olivat Pellervosta tällä kertaa sekä Tiina Linnainmaa että kv-koordinaattori Hanna Muukka. Linnainmaa piti Ruokaketju-workshopissa puheenvuoron siitä, miten osuuskunnat Suomessa ovat olleet ja ovat yhä merkittäviä tekijöitä viljelijän aseman parantamisessa ruokaketjussa.

Vuonna 2016 Pellervo oli mukana myös suunnitelmassa kesäkuussa 2017 Helsingissä järjestettävää WFO:n seuraavaa yleiskokousta, jossa osuustoiminta on entistä näkyvämmin esillä.

Suomalainen osuustoiminta kiinnostaa ulkomailla

Pellervo sai tänäkin vuonna isännöidä ja emännöidä monia ulkomaalaisia ryhmiä ja henkilöitä, jotka olivat kiinnostuneita suomalaisesta osuustoiminnasta.

Kesäkuussa osuustoimintaan kävi tutustumassa thaimaalainen opiskelija **Kultida Sign**. Heinäkuussa yli 20 hengen korealainen nuorisodelegaatio vieraili Suomessa ja kävi samalla myös Pellervossa. Elokuussa korealainen maatalousekonomisti **Jindo Park** vieraili toimistollamme ja syyskuun lopulla saimme srilankalaisen professori-pariskunnan kahdeksi päiväksi tutustumaan erityisesti opiskelijaosuuskuntiin sekä osuustoimintaopetukseen.

FFD

Finnish Agri-agency for Food and Forest Development ry (FFD) keskittyy tukemaan maa- ja metsätaloustuottajien järjestöjä kuudessa maassa: Etiopia, Mosambik, Nepal, Nicaragua, Tansania ja Vietnam. Rahoitus hankkeisiin saatiin ulkoasiainministeriöltä, Alankomailta (DGIS), Euroopan komissiolta IFAD:in tuella sekä Ranskalta (AFD) ja Belgialta (DGD). Vuonna 2016 hankkeissa käytettiin noin 1.000.000 euroa ja niissä tuettiin esimerkiksi vihannestuotantoa Sansibarille, kalankasvatusta Nepalissa, hunajantuotantoa Nicaraguassa ja metsätaloutta Etiopiassa, Tansaniassa, Nepalissa ja Vietnamissa. Kummiyhdistyksinä toimivat metsänhoitoyhdistykset Savotta ja Päijät-Häme ja maataloushankkeissa Puutarhanaiset ry, MTK Varsinais-Suomi sekä Lammi-Tuulos, Joutsenten Reitti ry sekä Suomen Kalankasvattajaliitto.

Lisäksi FFD järjesti muiden suomalaisten toimijoiden (UM, MMM, Kehys, Solidaarisuus, LUKE ja HY) kanssa FAO:n Ruokaturvakomiteassa sivutapahtuman aiheesta teknologian siirto ja sen tehokkuus. UM:n ja Kehyksen kanssa FFD järjesti kaksi aamukahvitilaisuutta maataloustutkimuksesta, ja osallistui Filippiineillä pidettyyn ASEAN-maiden osuuskuntakonferenssiin.

Pellervo-lehdet pitivät pintansa

193 000

Kodin Pellervon
lukijaa

Maatilan
Pellervon lukijaa

120 000

Pellervo-lehdet – Kodin Pellervo, Maatilan Pellervo ja Eläin-liite – onnistuivat säilyttämään asemansa ja jopa lisäämään lukijakuntaansa vuonna 2016. Yleisesti vuosi oli vaikea paine-
tuille aikakauslehdille sekä tilaus- että ilmoitusmyynnin kannalta. Lehtien levikit laskivat, lukijamäärät pienenivät ja mediamyynti hiipui.

Pellervo-lehdet menestyivät kovassa aikakauslehtikilpailussa hyvin. Kodin Pellervon tarkastettu levikki nousi 42 119 kappaleeseen (LT 8.4.2016). Kasvua oli 3,9 prosenttia, 1 570 vuosikertatilauksen verran. Kodin Pellervo on yksi harvoja lehtiä, joka on pystynyt tasaisesti kasvattamaan levikkiään. Se on ollut nousussa yhtäjaksoisesti noin kymmenen vuotta. Irtomyynti on osaltaan vaikuttanut levikkiin ja lisännyt Kodin Pellervon näkyvyyttä.

Maatilan Pellervon levikkiin kirjattiin vain pieni pudotus. Tarkastettu levikki oli 14 376 kappaletta (LT 8.4.2016). Levikki väheni vajaan prosentin eli 149 vuosikerran verran. Maatilan Pellervon peitto aktiivisilla maataloilla kuitenkin kasvoi, koska levikin pudotus oli selkeästi pienempi kuin tuotannosta luopuneiden maatilojen määrä. Noin 85 prosenttia Maatilan Pellervon lukijoista halusi tilata myös Eläin-liitteen.

Lukijamääriään Pellervo-lehdet onnistuivat kasvattamaan selvästi. Kansallisen mediatutkimukset (KTM) syksy 2016/keväät 2016) mukaan Kodin Pellervon lukijamäärä kohosi 193 000:een ja Maatilan Pellervon 120 000 lukijaan. Aikakauslehtien kentässä vain muutama muu lehti pystyi lisäämään lukijamääräänsä.

Vuonna 2016 Pellervo-Media Oy julkaisi 11 Kodin Pellervoa (1 148 sivua), 11 Maatilan Pellervoa (988 s.), 9 Eläin-liitettä (636 s.), 6 Osuustoiminta-lehteä (424 s.) ja Pellervon Ison Kalenterin 2017 (132 s.). Lisäksi tuotettiin tai tehtiin yhteistyössä Pellervon Julkaisupalvelu Oy:n kanssa kirjat *EU-sääntely ja osuuskunnan itsemääräämisoikeus* (388 s.), *Kymmenen vuotta etuajassa* (68 s.) ja *Hyvän hallinnon opas* (56 s.).

Kodin Pellervo

Kodin Pellervo on viime vuosina löytänyt oman paikkansa erittäin kilpaillussa yleisaikakauslehtien kentässä.

Kansallisen mediatutkimuksen lukijaprofiiliin mukaan 73 prosenttia Kodin Pellervon lukijoista on naisia ja 27 prosenttia miehiä. Lehden tilaajakunnasta yli 70 prosenttia on yli 50-vuotiaita. Ahkerimmin lehteä lukevat yli 60-vuotiaat naiset.

Kodin Pellervon sisältö rakentuu lukijoiden elämänpii-

Osuustoiminta-lehti luottaa painaviin teemoihin

riin läheisesti liittyvien aiheiden ympärille. Niitä täydennetään ajankohtaisilla, lukijoiden arkeen kuuluvilla aiheilla. Kodin Pellervon irtomyynti on vakiintunut keskimäärin 1 800 kappaleeseen kuukaudessa. Lehti oli myynnissä Lehtipisteen kautta noin tuhannessa myyntipaikassa.

Kodin Pellervon tilausmyyntiä tuettiin kertomusvuonna suoramarkkinointikampanjoilla, puhelinmyynnillä ja alueellisella televisiomainonnalla. Lisäksi lehteä esiteltiin ja markkinointiin messuilla.

Kodin Pellervon ilmoitusmyynti väheni noin kymmenen prosenttia. Lukijamatkoja järjestettiin Irlantiin, Norjaan sekä Itävaltaan ja Slovakiaan.

Maatilan Pellervo ja Eläin-liite

Maatilatalouden ammattilehdille vuosi 2016 oli haasteellinen. Maatilan Pellervo ja Eläin-liite onnistuivat kuitenkin pitämään ja jopa vahvistamaan asemaansa tilanteessa, jossa aktiivisten maatilojen ja etenkin kotieläintilojen määrä väheni voimakkaasti.

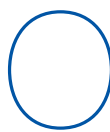
Syksyllä 2016 toteutetun lukijatutkimuksen mukaan Maatilan Pellervo ja Eläin-liite mielletään vahvaksi maaja metsätalousyrittäjille sekä heidän sidosryhmilleen suunnatuksi ammattilehtipaketiksi. Sekä peruslehteen että Eläin-liitteeseen oltiin varsin tyytyväisiä; lehti on lukijoiden mielestä ajankohtainen, asiantunteva, monipuolinen ja luotettava. Noin 90 prosenttia ilmoitti lukevansa lehden ja liitteen kokonaan tai ainakin kiinnostavimmat osat.

Maatilan Pellervon lukijat ovat ikärakenteeltaan jonkin verran nuorempia kuin Kodin Pellervon tilaajat. Ensi kertaa lehden historiassa mies- ja naislukijoita oli yhtä paljon, mikä heijastelee maatilayrittämisessä tapahtunutta rakennemuutosta.

Maatilan Pellervon tilausmyyntiä tuettiin suoramarkkinoinnilla, puhelinmyynnillä sekä messutarjouksilla. Maatilan Pellervon ja Eläin-liitteen ilmoitusmyynnin arvo putosi edellisvuodesta noin kymmenen prosenttia. Maatilan Pellervo teki 2016 lukijamatkan Skotlantiin.

Pellervon Iso Kalenteri

Kaikki Pellervo-lehtien tilaajat, joiden tilaus oli vuoden loppuun voimassa, saivat Pellervon Ison Kalenterin 2017 joko marras- tai joulukuun numeron liitteenä. Kodin Pellervon, Maatilan Pellervon, Eläin-liitteen ja Osuustoiminta-lehden tilaajilla oli käytössään e-arkisto, jonka kautta pääsee selaamaan lehtien vuosikertoja vuodesta 2010 alkaen.

osuustoiminta-lehden ulkoasun uudistamista jatkettiin vuoden 2016 aikana. Sisällöissä keskityttiin ajankohtaisiin teemoihin, jotka ovat tärkeitä osuustoiminnan kannalta.

Lehti ilmestyi edellisvuosien tavoin kuusi kertaa. Painos oli keskimäärin 5000 kappaletta.

Pellervo-Media Oy:n julkaisema talouden ja hallinnon ammattilehti tavoittaa Suomen kaikki osuustoimintalohkot.

Osuustoiminta-lehden tavoitteena oli vuonna 2016 tarjota sekä vankkaa tietoa että oivaltavia näkökulmia tarkkaan punnittujen teemojen kautta. Talvella teimana oli osuuskunnat yritysten yhteenliittyminä. Pellervon Päivän aikaan ilmestyneessä numerossa päärooliin nousi pääministeri **Juha Sipilä**, joka valoi lehdessä uskoa osuustoiminnan mahdollisuuksiin. Hän myös korosti osuuskuntien roolia sote-palveluiden järjestämisessä.

Kolmosnumeron teimana oli Tanska, joka hakee elintarvike- ja agribisneksessä isoa markkina-asemaa Euroopassa ja muualla maailmassa.

Perinteisessä vuosikirjanumerossa oli jälleen monipuoliset analyysit suomalaisesta osuustoiminnasta. Yritykset joutuvat olemaan entistä nopealiikkeisempiä alati muuttuvassa maailmassa. Analyysien lisäksi alkusyksyn numerossa uutisoitiin Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n hallituksen jäsenten historiallinen vierailu Suomeen. Mukana oli myös ICA:n puheenjohtaja **Monique Leroux**. Toinen merkittävä uutinen oli SOK:n liittyminen Pellervo-Seuran jäseneksi.

Syksyn numero keskittyi osuuskuntamallin hyödyntämiseen sote-palveluiden järjestämisessä, tälle myös valtiovalta on antanut selkeän tukensa.

Vuoden 2016 viimeisessä numerossa käsiteltiin osuustoimintaa oppimismallina. Osuuskunnat ovat laajasti käytössä yrittäjyyden oppimisympäristönä. Yrittäjyyskasvatus korostuu myös uuden opetussuunnitelman tavoitteissa.

Koko vuoden ajan lehdessä ovat olleet entistä näkyvämmiin esillä keskinäiset yritykset. Jokaisessa numerossa on käsitelty myös pienosuustoimintaa ja oppilaitososuuskuntia.

Pellervon osakkuusyhteisöt olivat tänäkin vuonna näkyvästi esillä. Kaikissa numeroissa oli ajankohtainen PTT:n tutkimusaukeama, joka tuotettiin tutkijoiden kanssa yhteistyössä.

Suomen Gallup Elintarviketiedon Elintarviketalous 2016 jaettiin lehden mukana.

Lehti julkaisee nettisivuillaan (www.osuustoiminta.coop/ot) automaattisesti päivittyvää osuustoiminnan mediaseurantaa.

Uutispalvelusta huolehti Meltwater News Ab. Lisäpalvelujen vaatimat nettitunnukset julkaistaan aina printtilehden toimitustiedoissa.

Pellervo verkossa

Pellervo viesti vuoden aikana monipuolisesti verkossa tuoden osuustoimintasisältöjä eri kohderyhmille. Verkkosivuilla uutisoitiin ajankohtaisista osuuskuntien tapahtumista, kehityshankkeiden kuulumisista sekä Pellervo-Seuran toiminnasta. Internetissä viestittiin kotisivujen lisäksi Facebookissa, Twitterissa ja videoiden muodossa myös YouTubeissa.

Pellervo lähetti verkossa viisi live-lähetystä vuoden aikana järjestetyistä tapahtumista; neljä ”Perustaisinko osuuskunnan?” -infoilista ja ”Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelurakenneuudistus ja osuustoiminta” -työpajaseminaarista. Alustana käytettiin Youtube-palvelua, joka mahdollistaa myös kysymysten esittämisen verkkoseuraajille. Suunnitelmissa on toteuttaa pelkästään verkossa toteutettava ”Perustaisinko osuuskunnan?” -info.

Seuraajia verkkolähetyksille löytyi paljon. Varsinkin infoiltojen osalta suuri osa osallistujista osallistui verkon kautta. PI-joh-

tamiskoulu toteutti maitofoorumista verkkolähetys.

Pellervon osuustoimintajohtaja Kari Huhtala aloitti säännöllisesti ilmestyvän Karilta irti -blogin kirjoittamisen. Huhtala tarkastelee blogeissaan pääasiassa osuustoimintaa työnkuvansa ja myös osuuskuntien hallintoon liittyvien jatko-opintojensa näkökulmasta.

Suomi 100 -juhlavuotta silmällä pitäen suunniteltiin Osuustoiminta360 -sosiaalisen median kampanjaa. Vuoden 2017 ajan Pellervon sosiaalisen median kanaviin, Facebookia painottaen, tuodaan aihetunnisteella #osuustoiminta360 päivittäin osuustoimintaa suomalaiseen arkea sitovia näkökulmia.

Vuoden aikana julkaistiin Kodin Pellervon, Maatilan Pellervon ja Osuustoiminta-lehden sisältöjä esitteleviä verkkoversioita yhteensä 28 kappaletta. Lisäksi ylläpidettiin lehtien kotisivuja. Lehtien näköisversiot ovat tilaajille saatavilla myös E-arkistossa.

Myös osuustoiminnan neuvottelukunnan verkkosivujen ylläpito oli Pellervon vastuulla, samoin kuin osuustoiminnan kehityksen vuosikymmenen kotisivut.

pellervo.fi
kodinpellervo.fi
maatilanpellervo.fi
otlehti.pellervo.fi
www.pellervo-e-lehdet.fi
facebook.com/pellervoseura
twitter.com/PellervoSeura
youtube.com/c/pellervo-seura

Lakipalvelun toiminta

Lakiasiainjohtaja Anne Kontkanen.

Pellervon lakipalveluiden keskeisimmät tehtävät ovat osuuskuntiin vaikuttavaan lainsäädäntöön liittyvä edunvalvonta, koulutus ja tiedottaminen sekä jäsenyhteisöjen neuvontapalvelut ja toimeksiantojen hoitaminen. Lakiasiainjohtaja toimii myös Pellervon hallituksen ja valtuuskunnan sihteerinä sekä osallistuu Pellervon yleiseen kehitys- ja edunvalvontatyöhön ja asiantuntijana osuustoiminnan neuvottelukunnan kokouksiin.

Lainsäädäntörintamalla vuosi 2016 oli edellisvuoden tapaan rauhallinen. Uusia, osuuskuntien toimintaan vaikuttavia isoja lainsäädäntöhankkeita ei ollut vireillä. Osuuskuntamallin soveltumista sekä osuuskuntalain antamia mahdollisuuksia esimerkiksi sote-malliin ja valtion liikenneväylien yhtiöittämiseen selvitettiin. Uusi osuuskuntalaki antaa monenlaisia mahdollisuuksia toimintaan, joka ottaa huomioon sekä palveluiden tuottajien että niiden käyttäjien tarpeet.

Kulunee vuoden 2016 toimeksiannot liittyivät perin-

teisesti valtaosin osuuskuntalain ja osuuskuntien sääntöjen tulkintaan ja käytännön soveltamiseen, sääntömuutoksiin sekä osuuskuntien hallintoon. Osuuskunnat päivittivät edelleen sääntöjään. Vesiosuuskuntien mallisääntöjen päivitystyö aloitettiin. Mallisäännöt saataneen valmiiksi kevään 2017 aikana.

Lakiasiainjohtaja osallistui asiantuntijana useiden osuuskuntien hallinnon kokouksiin sekä toimi puheenjohtajana osuuskuntien kokouksissa. Lisäksi lakiasiainjohtaja koulutti mm. PI-johtamiskoulun järjestämissä seminaareissa ja toimi Coop Network Studies -yliopistoverkoston osuuskuntaoikeuden verkkokurssin opettajana.

Yhteistyö vesiosuuskuntien ja pienosuuskuntien kanssa jatkui edellisten vuosien tapaan koulutuksen ja neuvonnan merkeissä. Perustettavien osuuskuntien perustamisneuvontaa tehostettiin ja aiheesta kiinnostuneille järjestettiin vuoden aikana useita tilaisuuksia. Myös osuuskuntien kautta työllistyvien osuuskunnan jäsenten työttömyysturvaan liittyvät ongelmat nousivat aika ajoin pinnalle. Pellervossa tehtiinkin selvitys osuuskunnan jäsenen työttömyysturvasta.

Julkaisuja tilauksesta

Pellervon Julkaisupalvelu Oy tuottaa palveluita Pellervo-Medialle, Pellervo-Seuralle ja ulkopuolisille asiakkaille. Merkittävin muutos toiminnassa vuonna 2016 oli ulkopuolisten tilaustöiden väheneminen. Yhteistyö kaikkien vanhojen asiakkaiden kanssa jatkui, mutta tehtävien määrä ja laskutus vähenivät.

Merkittävin valmistunut työ oli Pellervo Seuran kustantama vuorineuvos Simo Palokankaan kirja ”Kymmenen vuotta etuajassa. Toimitusjohtaja tuottajaomisteisessa yrityksessä”. Tämän ohella tärkeä työllistäjä oli Pellervo Media Oy ja erityisesti sen julkaisema Osuustoiminta-lehti.

PJP pyrkii olemaan osuuskuntien yhteistyökumppani, joka toteuttaa erilaisia painotuotteita ja nettiaineistoja. Lisäksi PJP Oy:n kautta hallinnoidaan Pellervon kuva-arkistoa ja myydään julkaisuoikeuksia.

Pellervon Julkaisupalvelulla on useita asiakkaita, joiden tarpeet poikkeavat paljon toisistaan. Joidenkin julkaisujen osalta PJP:n tehtävänä on pelkästään ulkoasu,

osa painotöistä tehdään avaimet käteen -periaatteella sisällön suunnittelusta lähtien. Verkostoituminen ja ali-hankinta ovat keskeisessä roolissa, kun asiakkaille etsitään juuri heidän tarpeisiinsa sopivia ratkaisuja.

Maito, metsä ja osuustoiminta yleensä ovat PJP:n töiden keskeiset aihepiirit. Tilattujen lehtijuttujen osalta keskeisiä asiakkaita olivat metsätalouteen ja puumarkkinoihin suuntautuneet julkaisut. Metsänomistajille tarkoitettuun Aarre-lehteen laadittiin puumarkkinakatsaus kaikkiin vuoden kymmeneen numeroon. Metsäaiheisia tekstejä tuotettiin vuoden kuluessa lisäksi Maatilan Pellervoon ja Metsä Groupin Viestiin. Vuoden mittaan osallistuttiin myös Pellervo-Seuran omien julkaisujen sisällön tuottamiseen ja painoyhteyksien hoitoon.

Pellervo-Median julkaisema Osuustoiminta-lehti tarjosi PJP:lle runsaasti työtä vuoden mittaan.

Työ Arla Suomi yhteistyöryhmän tuottajalehden toteutuksessa väheni asiakkaan siirtäessä tehtäviä muille tahoille. PJP huolehti lehtien ilmoitustrafikista ja osoitteistosta. ”Maitoa Suomesta”-lehti ilmestyi neljä kertaa.

Valtiolliset kunniamerkit 2016

Tasavallan presidentti on myöntänyt Pellervo-Seuran kautta haettuja valtiollisia kunniamerkkejä yhteensä 16:lle osuustoiminnassa ansioituneelle kansalaiselle. Edellisenä vuonna määrä oli 12.

Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki (SL R I)

Karhu, Sami Petri, toimitusjohtaja, Järvenpää (Pellervo-Seura ry)

Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki (SVR R)

Lähde, Jan Heikki Mikael, toimitusjohtaja, Turku (Munakunta)

Rajaniemi, Mikko Antero, metsätalousyrittäjä,

Toholampi (Toholammin Osuuspankki)

Tarvainen, Pertti Antero, hallituksen puheenjohtaja, Oulu (Oulun Osuuspankki)

Suomen Leijonan ritarimerkki (SL R)

Hautamäki, Helena Kaarina, henkilöstöjohtaja, Ylivieska (Keski-Pohjanmaan Osuuspankki)

Laitinen, Olli Kullervo, kehitysjohtaja, Nummela (Metsäliitto Osuuskunta)

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi (SVR ar.)

Parpala, Heikki Kalevi, asiakaspäällikkö, Kokkola (Metsäliitto Osuuskunta)

Saarentaus, Timo Jouni Kalervo, kehityspäällikkö, Helsinki (Metsäliitto Osuuskunta)

Suomen Leijonan ansioristi (SL ar.)

Löfbacka, Aini Helena, rahoitusasiantuntija, Ylivieska (Keski-Pohjanmaan Osuuspankki)

Määttänen, Markku Kalevi, elinkeinoasiamies, Paimio (Lounais-Suomen Osuuspankki)

Ruokamo, Markku Henrik, toimitusjohtaja, Posio (Posion Osuuspankki)

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein (SVR M I kr.)

Ainasoja, Hannu Antero, myymälävastaava, Nivala (Osuuskunta Pohjolan Maito)

Korkiamäki, Juha-Petri, metsäasiantuntija, Noormarkku (Metsäliitto Osuuskunta)

Suutari, Jarmo Jaakko, metsäasiantuntija, Savitaipale (Metsäliitto Osuuskunta)

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali (SVR M I)

Halonen, Seppo Juhani, metsuri, Leppävirta (Metsäliitto Osuuskunta)

Suomen Valkoisen Ruusun mitali (SVR M)

Siloaho, Irja Tellervo, myyjä, Oulu (Osuuskunta Pohjolan Maito)

Pellervon ansiomitalit ja -merkit

Pellervo-Seura myöntää joko osuustoiminnallisten yritysten hakemuksesta tai omasta aloitteestaan ansioituneille hallinnon edustajille ja henkilöstölle osuustoiminnan ansiomitaleita, Gebhard-mitaleita ja ansiomerkkejä.

Vuonna 2016 myönnettiin 60 ansiomitalia ja -merkkiä:

Osuustoiminnan ansiomitali

Maanviljelijä Hannu Sippola, Kyrönmaan Osuuspankki
Emäntä Anneli Santa-aho, Osuuskunta Länsi-Maito
Maatalous- ja metsätieteiden tohtori Perttu Pyykkönen,
Pellervon taloustutkimus PTT ry
Maanviljelijä Olli Tuomola, Kyrön Seudun Osuuspankki
Hallituksen jäsen Esko Korhonen, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Tapani Liimatainen,
Hannulan Osuuspankki
Hallituksen jäsen Ilpo Mehto, Hannulan Osuuspankki
Hallituksen jäsen Tauno Pynnönen, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Niilo Rossi, Hannulan Osuuspankki
Hallituksen jäsen Eero Siikki, Hannulan Osuuspankki
Maanviljelijä Ari Jokinen, Hämeenlinnan Osuusmeijeri
Maanviljelijä Timo Helppolainen, Hämeenlinnan Osuusmeijeri

Hopeinen Gebhard-mitali

Toimitusjohtaja Kirsi Heikkinen, Osuuskunta Lilith
Hallintoneuvoston jäsen Veikko Tommila, Osuuskunta
Satamaito
Hallintoneuvoston puheenjohtaja Seppo Yli-Elsilä,
Keskusosuuskunta Oulun Seudun Sähkö
Hallintoneuvoston jäsen Ismo Häyrinen, Hannulan
Osuuspankki
Hallituksen jäsen Anja Matilainen, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Kalle Pölkki, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Reijo Tikka, Hannulan Osuuspankki
Maanviljelijä Ilkka Ojala, Hämeenlinnan Osuusmeijeri
Emäntä Marianne Hanhimäki, Härmän Seudun Osuusmeijeri
Maanviljelijä Lauri Jokinen, Härmän Seudun Osuusmeijeri
Maanviljelijä Jari Pitkämäki, Härmän Seudun Osuusmeijeri
Emäntä Leena Rantala, Härmän Seudun Osuusmeijeri
Maanviljelijä Jorma Sillanpää, Härmän Seudun Osuusmeijeri

Pronssinen Gebhard-mitali

Diplomi-insinööri Vesa Arvonen, SVOSK ry
Hallituksen jäsen Hannele Pohjavirta, SVOSK ry
Hallituksen jäsen Jorma Pohjavirta, SVOSK ry
Tutkijatohtori Pasi Tuominen, Lappeenrannan teknillinen
yliopisto
Hallintoneuvoston jäsen Esa Hanhinen, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Markku Harju, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Teuvo Kivivuori, Hannulan Osuuspankki
Hallituksen jäsen Matti Manninen, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Risto Montonen, Hannulan
Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Mauri Pietiläinen, Hannulan
Osuuspankki
Hallituksen jäsen Unto Pirkkalainen, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Olli Pöyhönen, Hannulan Osuuspankki
Hallituksen jäsen Veli-Matti Saarinen, Hannulan Osuuspankki
Hallintoneuvoston jäsen Pentti Salmenpää, Hannulan
Osuuspankki
Hallituksen jäsen Sami Savolainen, Hannulan Osuuspankki
Maanviljelijä Tapio Saukko, Hämeenlinnan Osuusmeijeri
Maanviljelijä Altti Sillanpää, Hämeenlinnan Osuusmeijeri
Agronomi Barbro Sumelius-Koljonen, Hämeenlinnan
Osuusmeijeri
Maanviljelijä Jaakko Korkiatupa, Härmän Seudun Osuusmeijeri
Maanviljelijä Jarkko Myllymäki, Härmän Seudun Osuusmeijeri
Maanviljelijä Juha Palo, Härmän Seudun Osuusmeijeri
Emäntä Teija Ylihärtilä, Härmän Seudun Osuusmeijeri

Kultainen ansiomerkki

Hallintojohtaja Arto Salonurmi, LähiTapiola Pohjoinen
Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Pankkitoimihenkilö Aili Manninen, Hannulan Osuuspankki
Pankkitoimihenkilö Tuula Nokkala, Hannulan Osuuspankki
Pankkitoimihenkilö Maire Rossi, Hannulan Osuuspankki
Maatalousyrittäjä Ari Heikkilä, Alavieskan Osuuspankki
Maaseutuyrittäjä Reijo Vierimaa, Alavieskan Osuuspankki

Hopeinen ansiomerkki

Toimitusjohtaja Pekka Leppälä, Hannulan Osuuspankki
Toimitusjohtaja Sami Karhu, Pellervo-Seura ry

Pronssinen ansiomerkki

Järjestelmäasiantuntija Jouni Karlsson, Pellervon
taloustutkimus PTT ry
MTT, metsäasiantuntija Matleena Kniivilä, Pellervon
taloustutkimus PTT ry
Myyntiasistentti Kirsi Ruhanen,
Pellervo-Media Oy/Pellervo-Seura ry

Muutosten vuosi PTT:ssä

PTT:lle viime vuosi merkitsi vahvaa uudistumista. Professori Iiro Jussila aloitti toimitusjohtajana vuoden alusta. Jo tätä ennen liki koko johtoryhmä oli vaihtunut. Yhteistyössä tehdyt suunnitelmat alkavat konkretisoitua organisaation ja toiminnan muutoksina vuonna 2017.

Uuden toimitusjohtajan aloittaminen merkitsi PTT:n strategiauudistuksen käynnistämistä. Jäseniä, hallitusta, johtoryhmää ja henkilöstöä eri vaiheissa osallistanut prosessi huipentui uuden strategian ja vuonna 2017 jalkautuvan toimintasuunnitelman hyväksymiseen yhdistyksen vuosikokouksessa marraskuun lopulla.

PTT:n osallistuminen yhteiskuntapoliittiseen keskusteluun nojasi tutkimukseen sekä ennustetyöhön. Hankkeiden loppuraportit saivat huomiota ja tutkimukset myötävaikuttivat havaittavasti niiden tuloksia hyödyntäneiden tahojen toimintaan. Seurantatilastot osoittivat PTT:n säilyttäneen näkyvyytään valtakunnan keskeisissä medioissa. Suullinen asiantuntijatyö oli annettujen haastatteluiden lisäksi aktiivista myös eduskuntakuulemisten, koulutusten ja esitelmien muodossa.

Kansantalouden tutkimus

Asuntomarkkinat ovat olleet vuonna 2016 keskeinen tutkimusteema. Vuoden alussa julkistettu katsaus tarkasteli asuntomarkkinoiden kehityksen alueellisia eroja. Eriyisenä teemana nostettiin esille turvapaikanhakijoiden vaikutus asuntomarkkinoihin. Vuoden aikana tutkimushankkeissa syvennyttiin monipuolisesti asumisoikeusasumiseen. Alkuvuonna julkaistiin asumisoikeusjärjestelmän riskejä kartoittanut tutkimus. Asumisoikeusasukaille toteutetun kyselyn analyysia jatkettiin ja tehtiin katsaus eri maiden asumisoikeusjärjestelmistä.

Maahanmuutto puhutti vuoden aikana. Syyskuussa julkaistiin Eläketurvakeskuksen kanssa toteutettu Maahanmuuttajat työmarkkinoilla -tutkimus, joka käsittelee Suomeen muuttaneiden työuria. Tutkimus nosti esille suuret erot eri maahanmuuttajaryhmien sekä miesten ja naisten työurissa. Tutkimus sai runsaasti huomiota ja tuloksia on esitelty lukuisissa seminaareissa. Maahanmuuttajien työllisyyden ja koulutuksen tutkimus jatkuu laajas-
sa Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamassa Työ, tasa-arvo ja julkisen vallan politiikka (WIP) -hankkeessa. Loppuvuodesta käynnistyi vastaanottokeskusten kustannusrakennetta käsittelevä tutkimushanke Sisäministeriön toimeksiannosta.

Tutkimustyötä tehtiin myös Euroopan komission käyttämää suhdannekorjausmenetelmää sekä aineettomia in-

vestointeja ja innovaatiokyvykkyyttä käsittelevissä hankkeissa. Kansantalouden ennuste julkaistiin vuonna 2016 perinteiseen tapaan maalisi- ja syyskuussa. Pitkän taantuman jälkeen Suomen talous osoitti pientä piristymistä.

Kansantalouden tutkimusryhmän jäsenet osallistuivat aktiivisesti keskusteluun taloudesta ja yhteiskunnallisista kysymyksistä. Asiantuntemusta tarvittiin mediassa muun muassa talouden näkymien, kilpailukykysovimuksen ja kasvaneen maahanmuuton arviointiin.

Vuonna 2016 kansantalouden tutkimusryhmässä oli runsaasti henkilöstövaihdoksia ja sijaisuuksia. Henkilöstömuutokset eivät kuitenkaan juuri vaikuttaneet ryhmän tutkimustoimintaan vaan suunnitellut tutkimushankkeet toteutettiin. Kaikki tutkimusryhmän jäsenet osallistuivat aktiivisesti tutkimustyöhön, yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tutkimusrahoituksen hankintaan.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimus

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen keskiössä olivat ruokamarkkinoiden toiminta, maatalouspolitiikan muutokset sekä maatalouden ja maaseudun rakenteet. Samalla maatalous- ja elintarvikemarkkinoiden seuranta, lyhyen aikavälin ennusteet ja näihin liittyvä asiantuntijatyö korostuivat kuluneen vuoden aikana.

Ryhmän jäsenet tuottivat vuoden aikana useita kansainvälisiä tutkimusjulkaisuja, suomenkielisiä tutkimusraportteja ja asiantuntijalausuntoja sekä kävivät pitämäs-

*Iiro Jussila
aloitti PTT:n
toimitus-
johtajana
vuoden 2016
alusta.*

sä useita esitelmiä jäsenten ja muiden yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa.

Tutkimusryhmä osallistui aktiivisesti etenkin ruokamarkkinoiden toiminnasta käytyyn julkiseen keskusteluun. Luonnonvarakeskuksen ja Helsingin yliopiston kuluttajatutkimuskeskuksen kanssa toteutettu ruokamarkkinoiden toimivuutta laajasti tarkastellut tutkimushanke saatiin päätökseen. Tutkimuskonsortio käynnisti kuitenkin heti perään uuden ruokamarkkinoiden rakenteita ja niiden muutoksia tarkasteleva laajan tutkimushankkeen.

Vuoden 2016 aikana käynnistyi yleinen keskustelu Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta vuoden 2020 jälkeen. PTT:ssä käynnissä olevassa EU:n yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuutta tarkastelevassa tutkimushankkeessa tuotettiin syötteitä tähän keskusteluun. Maatalouspolitiikan tulevaisuuden toimenpiteitä ja haasteita tarkasteltiin myös maatalouden tuottamien ekosysteemipalveluiden tuottamista sekä kansainvälisen kaupan ja elintarviketurvallisuuden välistä vuorovaikutussuhteita tarkastelevissa tutkimushankkeista. Näitä hankkeita toteutettiin yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

Maatalouden ja maaseudun rakenteet olivat tutkimuksessa esillä sekä maatalouden sukupolvenvaihdosten että maaseudun infrajärjestelmien yhteensovittamisen näkökulmasta.

PTT:n maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen keskeisin rahoituslähde oli Maatilatalouden kehittämisrahasto Mäkelä. Merkittävin tutkimusyhteistyökumppani oli Luonnonvarakeskus. Lisäksi tutkimusyhteistyötä tehtiin vuoden aikana Helsingin yliopiston Kuluttajatutkimuskeskuksen, Suomen tieyhdistyksen, Pellervo-Seuran, Maaseudun Tulevaisuuden, Vilja-alan yhteistyöryhmän, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusjärjestön sekä Turkituottajain keskusliiton kanssa.

Metsäalan tutkimus

Metsäalan tutkimusryhmässä keskityttiin metsäalan toimintaympäristön ja kilpailukyvyn kannalta keskeisiksi katsottuihin aihepiireihin. Tutkimus liittyi erityisesti biotalouden eri aspekteihin, metsänomistajien puunmyyntikäyttäytymiseen sekä ekosysteemipalveluihin. Metsäryhmän tutkijat olivat varsinaisen tutkimustoiminnan lisäksi aktiivisesti mukana kansallisissa ja kansainvälisissä asiantuntijatehtävissä erilaisissa työryhmissä, lausunnonantajina, selvitysten tekijöinä, keskustelujen alustajina sekä tieteellisten artikkeleiden arvioijina.

Valtioneuvoston kanslian rahoittama hanke ”Kohti biotaloutta: kapeikot ja ohjauskeinojen suuntaus” alkoi syksyllä 2015 ja jatkui vuoden 2017 alkuun saakka. Hankkeen pää tavoitteena oli esittää vaihtoehtoja tehokkaiksi, hyväksyttäviksi ja sektorirajat ylittäviksi biotalouden ohjauskeinoiksi. Hankkeessa arvioitiin puurakentami-

seen, hajautettuun energiantuotantoon ja puuraaka-aineen saatavuuteen liittyviä kysymyksiä, kuluttajien näkemyksiä biotaloudesta sekä puupohjaisen biotalouden taloudellisia vaikutuksia. Hankkeen tuloksia esiteltiin mm. maatalous- ja ympäristöministerille ja työ- ja elinkeinoministerille sekä biotalouden kannalta keskeisten ministeriöiden ylimmälle virkamiesjohdolle.

Metsäryhmä toteutti myös yhteistyössä Luken kanssa MMM:lle metsäverotukseen liittyvän hankkeen, jonka tuloksia hyödynnettiin metsäverotuksen kehittämisessä. OP-Pohjolalle ja Metsäteollisuus ry:lle ryhmä tuotti tietoa metsäsektorin markkinatilanteesta.

Metsäryhmä jatkoi vuoden 2015 lopussa alkanutta Suomen Metsäsäätiön rahoittamaa hanketta ”Käyttämättömät mahdollisuudet metsätaloudessa”. Hanke päättyi vuoden 2017 alussa. Hankkeessa selvitettiin metsänomistajien puunmyyntiaktiivisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja aktivointiin soveltuvia ohjauskeinoja laajojen metsänomistajakyselyiden sekä Suomen metsäkeskuksen tietokanta-aineistojen perusteella. Metsänomistajien näkemyksiä arvioitiin myös Suomen metsäkeskukselle toteutetussa hankkeessa, jossa selvitettiin Metsään.fi -palvelun käyttäjien asiakaskokemuksia.

Metsäryhmä toteutti YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:lle kestävään metsätalouteen liittyvän hankkeen ”Assessing indicators and data to monitor and measure socioeconomic benefits from forests towards sustainable forest management”. Metsäryhmän edustaja esitteli hankkeen tuloksia selvityksen kannalta keskeisille FAO:n virkamiehille Roomassa. Ryhmän edustaja osallistui myös FP7 ERA-NET Sumforest -haun hanke-ehdotusten arviointiin ohjelman sihteeristössä Bonnissa.

Ekosysteemipalveluihin liittyen metsäryhmä toteutti yhdessä pohjoismaisten partnereiden kanssa Pohjoismaiden ministerineuvostolle hankkeen ”Economic values from the natural and cultural heritage in the Nordic countries”. Ekosysteemipalveluihin liittyi myös Tapio Oy:n kanssa toteutettu ”Metsien ekosysteemipalveluiden tuotteistaminen” -hanke, jossa tuotettiin metsänomistajille ja yrittäjille suunnattu opas tuotteistamiseen liittyen.

PTT:n ja Luonnonvarakeskuksen MMM:n rahoituksella toteuttamassa hankkeessa ”Maatalouden ekosysteemipalvelut: kysyntä, tarjonta ja politiikkaohjaus” analysoidaan ekosysteemipalveluiden kysyntää ja tarjontaa sekä arvioidaan maatalouspolitiikkaan tarvittavia muutoksia. Hanke alkoi keväällä 2015 ja kestää 2,5 vuotta. PTT:ssa hankkeeseen osallistuu tutkijoita sekä metsäalan että maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmästä.

Metsäryhmän tutkimushankkeiden tuloksia julkaisiin tieteellisissä artikkeleissa, PTT:n omissa julkaisusarjoissa, muiden tutkimuslaitosten julkaisusarjoissa sekä kansainvälisten seminaarien julkaisuissa. Lisäksi ryhmä kirjoitti tutkimusaiheistaan kolumneja ja osallistui keskusteluun mediassa.

Markkinatietoa alkutuotannosta

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy perustettiin vuonna 1992 Pellervo-Seuran ja TNS Gallupin yhteisömuutoksella. Juuret ovat vuodesta 1932, jolloin syntyi Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitos (PSM).

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy tuottaa markkinatieto-, markkinatutkimus- ja asiantuntijapalvelua koko elintarvikeketjulle, maa-, metsä- ja puutarhatalouteen kytkeytyville yrityksille ja organisaatioille. Vahvuutena on toiminta osana TNS:n verkostoa, henkilöstön toimiala- ja tutkimusosaaminen ja pitkäaikaiset asiakassuhteet. Toiminta vastaa laatujärjestelmää (ISO 2001 ja Markkinatutkimusstandardi ISO 20252).

Kertomusvuonna tulostavoitteet saavutettiin. Tutkimuksissa hyödynnettiin laajasti Kantar TNS:n tutkimustuotteita ja lisättiin talon sisäistä yhteistyötä, muun muassa hyödyntäen kvalitatiivista tutkimusta yhdessä kvantitatiivisen kanssa. Kansainvälisiä projekteja oli aiempaa enemmän ja entiseen tapaan laadittiin räätälöityjä Agri-Infosovelluksia ja tilastomalleja.

Toiminnan kivijalkana olivat markkinatietopalvelut ja tuotantoennusteet. Asiakkaina olivat etujärjestöt, viranomaiset, toimialan yritykset ja kauppa. Tutkimusten kohderyhminä olivat pääosin viljelijät, metsänomistajat ja kuluttajat. Osuustoiminta - lehdessä julkaisiin säännöllisesti kuluttajakyselyjen tuloksia ajankohtaisista teemois-

ta. Markkinatietoja ja viljelijöiden näkemyksiä ajankohtaisista kysymyksistä julkaistiin usein myös Maaseudun Tulevaisuudessa.

Edelleen pääosa tutkimuksista oli yritysten ja organisaatioiden asiakastutkimuksia, jotka toteutettiin internet-pohjaisena. Asiakastutkimuksissa selvitettiin palveluun tyytyväisyyttä, kehittämiskohteita ja asiakkaan sitoutumista hyödyntämällä Kantar TNS -tutkimustuotteita ja -osaamista.

Viljelijöiden keskuudessa toteutettiin laaja ”Maatilojen Kehitysnäkymät vuoteen 2022” -tutkimus MMM:n, MTK:n ja toimialan yritysten toimesta. Tutkimukseen osallistui lähes 4500 henkilöä eri tuotantosuunnista. Perusmaatalouden lisäksi tutkimus huomioi ympäristöteemat, energia-asiat ja sisäisiä osiot muusta yritystoiminnasta, lähiruoasta ja luomusta. Taustaksi selvitettiin viljelijän yrittäjäominaisuuksia.

Tutkimus muodostaa pohjan skenaarioille kertoessaan maatilojen nykytilanteesta ja tulevaisuudensuunnitelmista. Tutkimus on tehty vuoden kahden vuoden välein koko EU-ajan, jolloin nähdään mikä on muuttunut, mikä on muutosten merkitys, mitkä ovat uhat ja mahdollisuudet. Tutkimus haastaa asettamaan tavoitteita ja miettimään keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kertomusvuonna julkaistiin 65. vuosikerta Elintarviketalous-julkaisusta. Julkaisu sisälsi tilastoaikeita ja tutkimuksia sekä PowerPoint -kuvapaketin.

PI-johtamiskoulu uudistumisen tiellä

Pellervo-Instituutti Oy/PI-johtamiskoulu vietti 25-vuotis-syntymäpäiviä työn merkeissä. Toiminnan volyymi laski edellisen vuoden tasosta, mutta tulos oli edelleen selvästi voitollinen. Liikevaihdon lasku johtui pääosin ajankohtaistilaisuuksien määrän vähentämisestä. Koulutuksen ja kehittämisen painopiste siirtyi organisaatiokohtaiseen ja henkilökohtaiseen oppimispolkuja rakentavaan suuntaan.

HLJ-ohjelma edelleen suosittu

Luottamusjohdon koulutusohjelman HLJ 21:n aloitti 12 osallistujaa. Pääosa osallistujista edusti tuottajaosuuskuntien hallintoa. Sisältöä uudistettiin talousjohtamisen, viestinnän ja kansainvälistymisen teemoilla ja yhteistyöverkostosta saatiin toteuttajiksi uusia valmentajia. HLJ 20 -kurssin ryhmä toteutti opintomatkan Italiaan Milanon ja Gardan alueelle.

Metsänhoitoyhdistysten Hyvä Hallinto -opas sai hyvän palautteen

MHY Corporate Governance -hankkeessa rakennettiin Metsämies-ten Säätiön tuella hyvän hallintotavan yleinen toimintamalli. Mal-

lin tueksi valmistui metsänhoitoyhdistysten käyttöön ja valmennusten avuksi Hyvän Hallinnon Opas.

HLJ-Akatemia haki uusia tuulia

Helmikuussa järjestetty kaksipäiväinen HLJ-Akatemia oli ohjelmaltaan monipuolinen. Osallistujamäärän monipuolistaminen ja kasvattaminen ovat jatkossa tärkeimpiä tavoitteita Akatemian kehittämisessä.

Uusia ja uudistuvia tuotteita – asiakkaiden tarpeisiin

Osuustoimintajohtajien ja muun yritysjohtajan kansainvälisyysosaamisen parantamiseksi on rakenteilla uuteen konseptiin pohjautuva International (Coop) Leader -ohjelma. Ohjelman ensimmäiset valmennustoteutukset on suunniteltu syksyille 2017.

Toimintavuoden aikana on käynnistetty Helsingin yliopiston täydennyskoulutusyhtiö HY+ Oy:n kanssa yhteistyö, jonka tavoitteena on rakentaa uusi liiketoiminnan ja talouden oppimisympäristö osuuskuntien, jäsenpohjaisten organisaatioiden ja muiden yritysten tarpeisiin.

Valtuuskunta toimialoittain 1.1.2017

■ *Osuuspankit*

SEPPO RYTIVAARA
(Puheenjohtaja 2017-)
Kauppaneuvos, FM, eMBA,
Kainuun Osuuspankin toimitusjohtaja
Kajaani
2010– (erovuorossa 2018)

ILKKA UUSITALO (Varapuheenjohtaja)
maatalousyrittäjä
LSO Osuuskunnan hallituksen varapj.
Salo
2012– (erovuorossa 2018)

REIJO HÄMÄLÄINEN
maaseutupäällikkö, agrologi, hallintotiet. yo
Etelä-Pohjanmaan Osuuspankin
hallintoneuvoston pj.
Kurikka
2008– (erovuorossa 2017)

JARI MÄKILÄ
maanviljelijä, maatalousteknikko
LSO Osuuskunnan hallintoneuvoston pj.
Oripää
2014– (erovuorossa 2017)

SEPPO KIETÄVÄINEN
maa- ja metsätalousyrittäjä, agrologi
Suur-Savon Osuuspankin hallituksen
puheenjohtaja
Juva
2013– (erovuorossa 2019)

■ *Finlands Svenska Andelsförbund*

STEFAN SAARISTO
liiketoiminta- ja strategiaohtaja, agrologi
Vaasan Osuuspankin hallintoneuvoston pj.
Maalahti
2015– (erovuorossa 2018)

HEIKKI SUUTALA
toimitusjohtaja, DI
POP Pankkiliitto osk:n toimitusjohtaja
Lapua
2006– (erovuorossa 2018)

■ *Kotieläinjalostus*

TIINA MITIKKA
maatalousyrittäjä, yo-merkonomi
Faba osk:n hallituksen pj.
Iitti
2012– (erovuorossa 2018)

JUSSI VIMPARI
rehtori
Oulun Osuuspankin hallituksen jäsen
Oulu
2010– (erovuorossa 2019)

■ *LähiTapiola-ryhmä*

JAAKKO HALKILAHTI
maatalousyrittäjä
LähiTapiola Etelä Keskinäinen
Vakuutusyhtiön hallituksen pj.
Salo
2016– (erovuorossa 2019)

■ *Elintarvike*

TIMO KOMULAINEN (puheenjohtaja
vuoden 2016 loppuun)
maanviljelysneuvos, maanviljelijä, agrologi
Nurmes
2001– (erovuorossa 2017)

TIINA VARHO-LANKINEN
maatalousyrittäjä, KTM
LähiTapiola Varsinais-Suomi
Keskinäinen Vakuutusyhtiön
hallituksen jäsen
Oripää
2016– (erovuorossa 2017)

■ *Metsäliitto*

HANNU JÄRVINEN
maatalousyrittäjä, agronomi
Metsäliitto Osuuskunnan
hallintoneuvoston puheenjohtaja
Janakkala
2011– (erovuorossa 2018)

PENTTI SUOKANNAS
maanviljelijä
Osuuskunta Tuottajain Maidon
hallituksen jäsen
Askola
2012– (erovuorossa 2019)

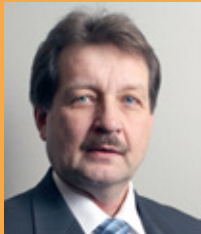

TIMO SAUKKONEN
maanviljelijä, metsänhoitaja
Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen jäsen
Rautjärvi
2008– (erovuorossa 2017)

■ *Kauppa*

RISTO ALANKO
toimitusjohtaja
Jukolan Osuuskaupan hallintoneuvoston
jäsen
Juuka
2007– (erovuorossa 2019)

■ *Munakunta*

JARMO MÄNTYHARJU
maanviljelijä, agrologi
Munakunnan hallituksen pj.
Oripää
2009– (erovuorossa 2018)

■ *Uusosuustoiminta*

TUULA MERIKIVI
toimitusjohtaja, insinööri
Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland
ry:n hallituksen varapj.
Pori
2015– (erovuorossa 2019)

■ *Osuusmeijerit*

JARMO JUUTINEN
maanviljelijä
Osuuskunta ItäMaidon hallituksen jäsen
Vieremä
2013– (erovuorossa 2017)

■ *Yhteiskuntapalvelut*

VESA ARVONEN
vesihuollon kouluttaja, yrittäjä, DI
Suomen vesihuolto-osuuskunnat
(SVOSK) ry:n hallituksen pj.
Ylöjärvi
2014– (erovuorossa 2017)

RAIMO KIELENNIVA
maanviljelijä, maatilateknikko
Osuuskunta Pohjolan Maidon hallituksen
varapj.
Kärsämäki
2014– (erovuorossa 2017)

JOUNI PARKKONEN
toimitusjohtaja, insinööri, eMBA
Laitilan Puhelin Osuuskunnan
toimitusjohtaja
Laitila
2014– (erovuorossa 2017)

KATARIINA LAMPELA
maatalousyrittäjä, agrologi
Osuuskunta Pohjolan Maidon
hallituksen jäsen
Tervola
2013– (erovuorossa 2019)

■ *Osuustoiminta yleensä*

JUHA MARTTILA
maanviljelijä, MMT
MTK ry:n puheenjohtaja,
LähiTapiola Keskinäisen vakuutusyhtiön
hallintoneuvoston 1. varapj.
Simo
2010– (erovuorossa 2017)

OLLI PALMU
maanviljelijä
Hämeenlinnan Osuusmeijerin
hallituksen pj.
Karkkila
2007– (erovuorossa 2019)

Hallitus

MARTTI ASUNTA (Puheenjohtaja)
metsäneuvos, metsänhoitaja
Metsäliitto Osuuskunnan
hallituksen puheenjohtaja
Ylöjärvi
2008– (erovuorossa 2018)

TIINA LINNAINMAA
(Varapuheenjohtaja)
maatalousyrittäjä, agrologi
Osuuskunta Länsi-Maidon
hallituksen jäsen
Hämeenkyrö
2003– (erovuorossa 2018)

LARS BJÖRKLÖF
agronomi, dipl.ekon.
Osuuspankki Raaseporin toimitusjohtaja
Finlands Svenska Andelsförbundin
puheenjohtaja
Raasepori
2011– (erovuorossa 2017)

KIRSTI KIRJONEN
KTM
Salon Seudun Sanomat Oy:n hallituksen
puheenjohtaja
Lounaismaan Osuuspankin hallituksen
puheenjohtaja
Salo
2014– (erovuorossa 2019)

TAAVI HEIKKILÄ
pääjohtaja, KTM
SOK:n pääjohtaja ja hallituksen
puheenjohtaja
Helsinki
2017– (erovuorossa 2019)

SEPPO PAAVOLA
maanviljelijä, agrologi
Itikka osuuskunnan hallintoneuvoston
puheenjohtaja
Kaustinen
2012– (erovuorossa 2019)

PETRI PITKÄNEN
johtaja, agronomi
LähiTapiola
Espoo
2013– (erovuorossa 2017)

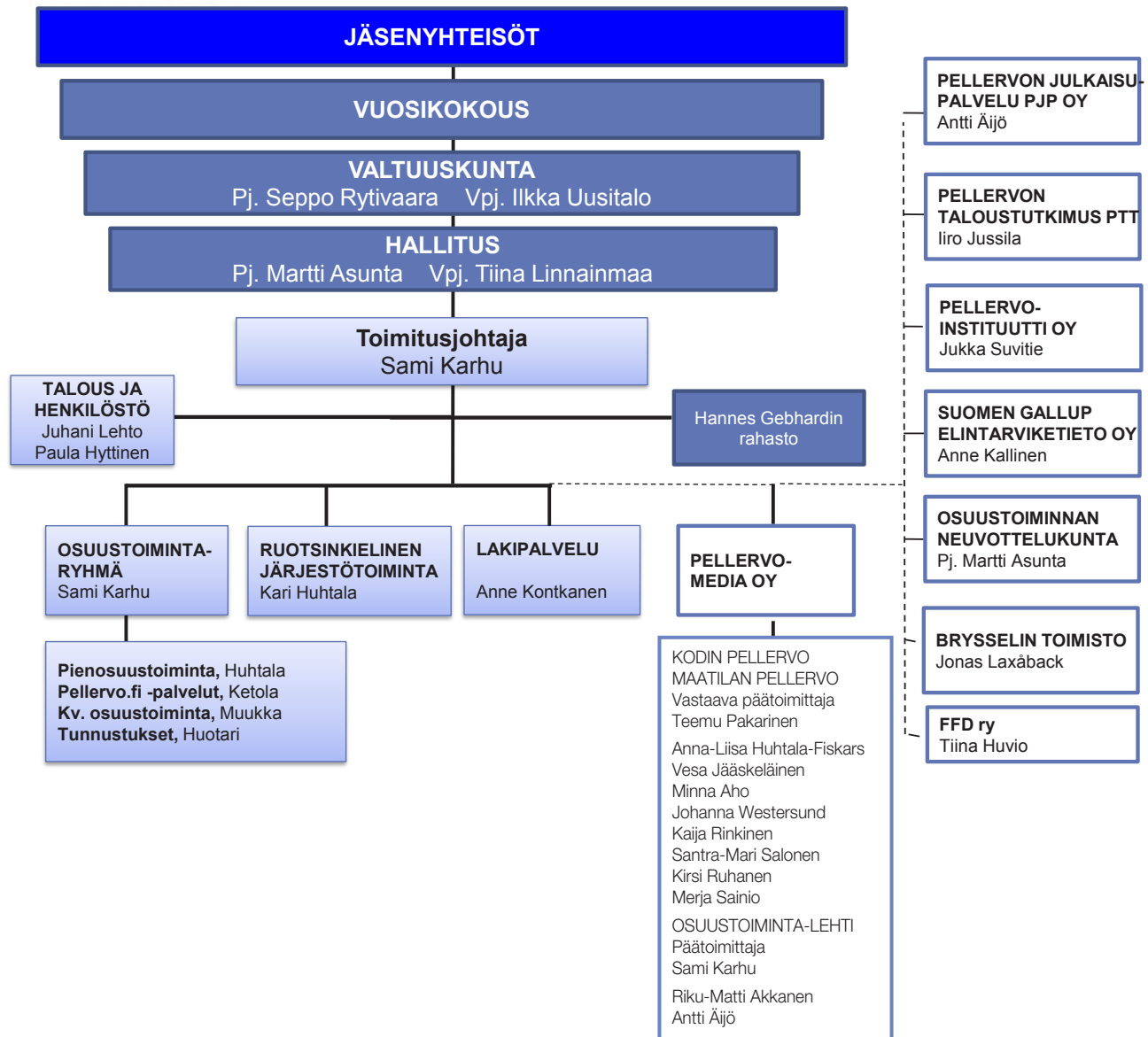

ANU PUUSA
Professori, KTT
Pohjois-Karjalan Osuuskaupan
hallituksen jäsen
Joensuu
2014– (erovuorossa 2017)

PENTTI SANTALA
maanviljelijä
Valio Oy:n hallintoneuvoston
puheenjohtaja
Kauhajoki
2006– (erovuorossa 2018)

Pellervo-Seura ja osakkuusyhteisöt

Osuustoiminnan julkaisuja

Pellervon verkkosivujen nettikirjastosta löytyy julkaisuja sähköisessä muodossa yli 100 vuoden ajalta.

Pellervon tilaajapalvelu

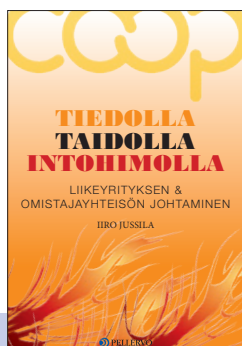
Simonkatu 6, 00100 Helsinki
PL 77, 00101 Helsinki
puh. (09) 476 7501
toimisto@pellervo.fi
www.pellervo.fi/julkaisut-tuotteet

Timo Niskanen
EU-sääntely ja osuuskunnan itsemääräämisoikeus
Paikallisosuuspankit yhteistyöryhmästä yhteenliittymiin
Pellervo 2016
Hinta 29 €

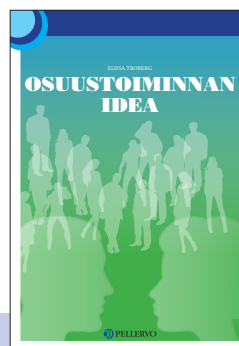
Simo Palokangas
Kymmenen vuotta etuajassa
Toimitusjohtaja tuottajaomisteisessa yrityksessä
Pellervo 2016
Hinta 10 €

Iiro Jussila
Tiedolla taidolla intohimolla
Liiketoiminnan & omistajayhteisön johtaminen
Pellervo 2015.
Hinta 42 €

Shimelles Tenaw, Visa Heinonen, Sami Karhu, Petri Ollila (toim.)
Osuuskunnat ja kestävä kehitys
Pellervo 2015.
Hinta 25 €

Eliisa Troberg
Osuustoiminnan idea
Pellervo 2014.
Hinta 15 €

Kari Lehto
Arvoisa puheenjohtaja
Pellervo 2014.
Hinta 10 €

Tuottajaosuuskuntien rahoitus -raportti
Pellervon rahoitustyöryhmä 2014.
Yksittäiskappaleet maksuttomia.

Heikki Toivanen
Kaverijohtamisen visuaalinen innostuskirja
Pellervo, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Tekes 2013.
Hinta 15 €. Friend Leadership, A Visual Inspiration Book. 2014.
Hinta 20 €

Osuuskuntalaki
sellaisena kuin se oli 1.1.2014
Pellervo-Seura 2013.
Hinta 5 €

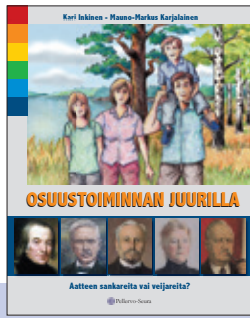
Anne Bland (toim.), Jonathan Bland ja Pekka Pättiniemi
Osuuskunnat julkisten palvelujen tuottamisessa,
kokemuksia viidestä eurooppalaisesta maasta,
Pellervo 2013. Maksuton

Ohjelma osuustoiminnan vuosikymmenelle 2011-2020
ICA - Kansainvälinen osuustoimintaliitto 2013.
Maksuton

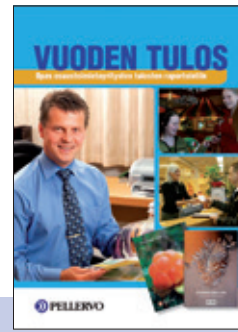
Osuustoiminnan arvot ja periaatteet
5. painos 2012.
Maksuton

Osuustoiminnan juurilla
Kirjan ovat toimittaneet
KTT Kari Inkinen ja
YTM Mauno-Markus
Karjalainen. Hinta 45 €

Omistajuus ja hallinto osuustoiminta- ja keskinäisissä yrityksissä
2011. Maksuton.

Vuoden tulos
Pellervo 2009. Hinta 8 €

Juhani Laurinkari
Osuustoiminta, utopiasta kansainvälisen yrittämisen muodoksi
Hinta 20 €

Maalaistentalo
Kirjoittanut Jouko
Väänänen. Maalaisten
Talo Oy 2009.
Hinta 29 €

Iiro Jussila, Panu Kalmi,
Eliisa Troberg
Selvitys osuustoimintatutkimuksesta maailmalla ja Suomessa
Osuustoiminnan
neuvottelukunta 2008.
Yksittäiskappaleet maksuttomia.

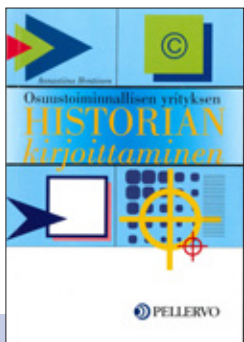
Työosuuskuntien kansainvälinen julkilausuma
ICA, Cicopa,
Pellervo-Seura ry
ja Osuustoiminnan
kehittäjät – Coop Finland
ry 2008. Maksuton.

Kehittyvä osuuskunta, kysyvä työkirja pienosuuskunnille
Idekoop Osuuskunta,
Osuustoiminnan
Kehittäjät – Coop Finland
ry, Pellervo-Seura ry,
Sataosaajat Osuuskunta
2007. Saatavana
verkkojulkaisuna.

Johdosta kiinni
Osuustoimintayrityksen
johtajan johtaminen.
Pellervo 2006 Hinta 20 €

Annastiina Henttinen.
Osuustoiminnallisen yrityksen historian kirjoittaminen. 2006

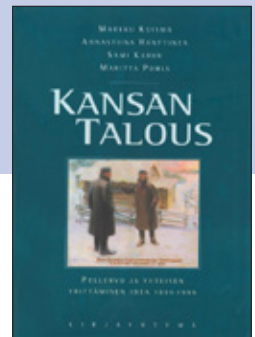
Eurooppa-osuuskuntalaki
tuli Suomessa voimaan 1.
marraskuuta 2006.
Hinta 5 €

Näin teki naisväki.
Pellervo 2002. Yksittäiset
kappaleet maksuttomia.

Omistajaohjaus ja valvonta osuuskunnissa.
Pellervo 2002. Hinta 5 €

Markku Kuisma,
Annastiina Henttinen,
Sami Karhu ja Maritta
Pohls
Kansan talous
Pellervo ja yhteisen
yrittämisen idea 1989-
1999. Hinta 25 €. Myös
englanninkielinen versio
nimellä Pellervo Story.
Hinta 27 €

Pellervo-Media Oy:n julkaisut

Pellervo-lehdet

Kodin Pellervo on maaseudun ja maaseutumaisesta elämäntapaa ja taloudellista yhteistoimintaa korostava perhelehti. 11 numeroa.

Maatilan Pellervo on maatilojen ammattilehti, joka edistää maatalojen ja maaseudun osuustoiminnallista ja muuta liiketoimintaa. 11 numeroa. Eläin-liite 9 numeroa vuodessa.

Kestotilaukset

- Kodin Pellervo 79,90 €/vuosikerta
- Maatilan Pellervo + Eläin-liite 105,00 €/vuosikerta
- Maatilan Pellervo 91,00 €/vuosikerta
- Kodin Pellervo + Maatilan Pellervo 122,50 €/vuosikerta
- Kodin Pellervo + Maatilan Pellervo + Eläin-liite 146,00 €/vuosikerta

Iso Kalenteri

Pellervon Iso Kalenteri kuuluu Kodin Pellervon ja Maatilan Pellervon sekä Pellervon koko paketin vuositilaukseen. Kalenterin voi ostaa tai tilata myös erillisenä. Vuoden 2017 kalenterin tilaushinta on 27 €.

Osuustoiminta

Talouslehti osuustoimintayritysten hallintohenkilöille ja liikkeenjohtajille. Lehti keskittyy osuuskuntien hallintoon, johtamiseen ja osuustoiminnalliseen keskusteluun yli toimialarajojen. Kuusi numeroa vuodessa 66 €. Tutustumistarjous 23 euroa/1. vuosikerta. Irtonumeron hinta on 11 euroa.

Näköislehti tilaajille
pellervo-e-lehdet.fi

Tilaajapalvelu

puh. 020 413 2636
tilaukset@pellervo.fi

Yhteystiedot

Pellervo-Seura

PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
puh. (09) 4767 501
faksi (09) 694 8845
toimisto@pellervo.fi
etunimi.sukunimi@pellervo.fi
www.pellervo.fi

- Toimitusjohtaja Sami Karhu
järjestötoiminta, jäsen-suhteet ja
tiedotus
- Järjestökoordinaattori Sinikka Huotari
jäsenasiat, tiedotus, ansiomitalit ja
-merkit
- Osuustoimintajohtaja Kari Huhtala
Toimitusjohtaja, Finlands Svenska
Andelsförbund
- Lakiasiaintoimittaja Anne Kontkanen
lakipalvelu
- Talouspäälikkö Juhani Lehto
henkilöstö- ja talousasiat,
pienosuustoiminta
- Järjestökoordinaattori Hanna Muukka
kv. osuustoiminta
- Kirjanpitiä Paula Hyttinen
hallintopalvelut
- Verkkoviestintäkoordinaattori
Matti Ketola
Pellervo-Internet

Pellervo-Media Oy

Kodin Pellervo ja Maatilan Pellervo:

- Vastaava päätoimittaja Teemu Pakarinen
- Toimituspäälikkö (Maatilan Pellervo)
Vesa Jääskeläinen
- AD Minna Aho
- Taittaja Kaija Rinkinen
- Päätoimittaja (Kodin Pellervo)
Anna-Liisa Huhtala-Fiskars
- Toimitussihteeri (Kodin Pellervo)
Johanna Westersund
- Myyntipäälikkö Merja Sainio
- Levikkipäälikkö
Santra-Mari Salonen
- Myyntiasistentti Kirsi Ruhanen

Osuustoiminta-lehti:

- Päätoimittaja Sami Karhu
- Tuottaja Antti Äijö
- Toimituspäälikkö Riku-Matti Akkanen

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy

on elintarviketalouden markkinatutkimus-
ja tietopalveluun erikoistunut yritys,
jonka keskeisinä tutkimuskohteita ovat
elintarvikkeiden kulutusmarkkinat sekä
maatilatalouden ja maaseutuelinkeinojen
markkinat.

Toimitusjohtaja Anne Kallinen

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy
Miestentie 9 C, PL 500
02151 Espoo
puh. (09) 613 500
faksi (09) 6135 0470
elintarviketieto@tnsglobal.com
etunimi.sukunimi@tnsglobal.com
www.tns-gallup.fi

Pellervon taloustutkimus PTT

Osallistuu tutkimusten ja esitelmien
muodossa kansantaloudesta käytävään
keskusteluun.

Toimitusjohtaja Iiro Jussila
Kansantalouden tutkimusryhmä
Maa- ja elintarviketalouden
tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Kyösti Arovuori
Metsäalan tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Paula Horne

PTT
Eerikinkatu 28 A
00180 Helsinki
puh. (09) 3488 844
faksi (09) 3488 8500
etunimi.sukunimi@ptt.fi
www.ptt.fi

Pellervon Julkaisupalvelu PJP Oy

on asiakas- ja yrityslehtiä sekä toiminta-
kertomuksia ja esitteitä tekevä yritys.
Toimitusjohtaja Antti Äijö

Pellervon Julkaisupalvelu PJP Oy
PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
faksi (09) 694 8845
etunimi.sukunimi@pellervo.fi

Pellervo-Instituutti Oy on Pellervon

ja MTK:n yhteinen koulutus- ja
kehitysyksikkö.

Toimitusjohtaja Jukka Suvitie
Koulutusassistentti Hanna Muukka

Pellervo-Instituutti Oy,
PI-johtamiskoulu
PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
faksi (09) 694 8845
etunimi.sukunimi@johtamiskoulu.fi
www.johtamiskoulu.fi

Brysselin toimisto on Pellervon ja

MTK:n yhteinen EU-asioiden toimisto.
Johtaja Juha Ruippo
Kotieläinasiamies Jonas Laxåback,
osuustoiminta-asiat

Office of Finnish Agriculture and
Cooperatives
Rue de Trèves 61
B-1040 Brussels, Belgium
puh. +32 2 285 4810
faksi +32 2 285 4819

Osuustoiminnan periaatteet

1. Osuuskunnat ovat vapaaehtoisia ja avoimia organisaatioita.
2. Perusosuuskunnat noudattavat jäsen/ääni -periaatetta.
3. Osuuskunnan jäsenet osallistuvat yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti pääoman kartuttamiseen.
4. Osuuskunnat ovat itsenäisiä, jäsentensä hallitsemia, omatoimisuuteen perustuvia demokraattisia organisaatioita.
5. Osuuskunnat tarjoavat jäsenilleen, luottamushenkilöilleen, liikkeenjohdolle ja henkilöstölleen mahdollisuuden koulutukseen.
6. Osuuskunnat harjoittavat keskinäistä yhteistyötä.
7. Osuuskunnat toimivat yhteisöjensä kestävä kehityksen hyväksi jäsenten päättämällä tavalla.

perusarvot

- omatoimisuus
- omavastuisuus
- demokratia
- tasa-arvo
- oikeudenmukaisuus
- solidaarisuus

eettiset arvot

- rehellisyys
- avoimuus
- yhteiskunnallinen vastuu
- muista ihmisistä välittäminen

